

Catalunya Cristiana

[/catalunyacristiana](#)

[catalunya_cristiana](#)

www.catalunyacristiana.cat

[@catorcristiana](#)

[catalunya cristiana](#)

RESUM ANY
2023
P 26-29

En la presència de Déu

L'Església dedica l'any 2024
a la pregària, com a preparació
per al Jubileu

EN PRIMER PLA (8-12)

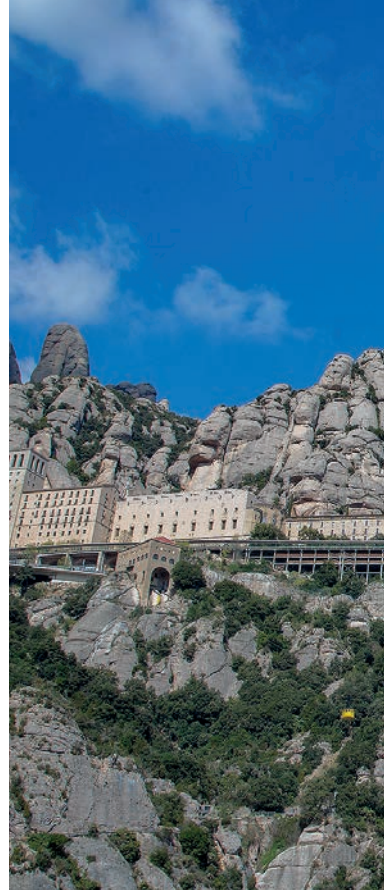

SUMARI

31 DESEMBRE 2023

Editorial	03
La setmana	05
Opinió	06
Carta dominical	07
En primer pla	08
Vida eclesial	14
Diàleg	24
Resum any 2023	26
Carta dominical	30
Bíblia	32
Litúrgia	34
Espai lectors	36
Cultura	38
Agenda	46
Des del carrer	47

18-19

Nou informe de Càritas diocesana de Barcelona

L'entitat constata les limitacions de les prestacions d'ingressos mínims

20-21

Efemèrides del 2024

L'inici del Mil·lenari de Montserrat serà una de les celebracions més destacades de l'any nou

40

Pius Tragan, monjo i biblista

El P. Josep Miquel Bausset recorda la figura del P. Pius

36

Poemes de Nadal

Creacions dels nostres lectors

EDITORIAL

Any de la Pregària

Un dels llibres del jesuïta Jesús Renau, que va morir el 16 de desembre passat, es titulava *Support. Per a viure la pregària* (Claret). De fet, la trajectòria de Renau sempre va estar amarada d'aquest gust i invitació a la pregària. En el llibre, l'autor, amb àmplia experiència en l'acompanyament de persones i col·laborador del web pregaria.cat, volia donar un cop de mà per retornar a l'oració, enmig de la recerca per viure en plenitud una vida que està plena de presses i rutines. Van ser nombrosos els llibres que va escriure sobre espiritualitat i pregària per a joves i per a matrimonis, de notable difusió.

Després de l'any dedicat a la reflexió sobre els documents i a l'estudi dels fruits del Concili Vaticà II, el 2024 serà l'Any de la Pregària, seguint la proposta del papa Francesc. En el marc de la preparació del Jubileu 2025, es convida les diòcesis a promoure la centralitat en la pregària individual i comunitària.

L'any 2024, per tant, és una bona oportunitat per tornar a posar en el centre la relació profunda amb el Senyor, a través de les múltiples formes de pregària previstes en la rica tradició catòlica. També per acabar l'any ho podem fer amb aquest fragment de la pregària *Tu ets la Veritat* del mateix Jesús Renau: "Sí, Tu ets la Veritat. A mesura que anem caminant per Tu va entrant la teva veritat. No entra per la ment racionalista ni per la deducció de les seves lògiques. Es va desvetllant en el teu contacte, en el seguiment del que ensenyes, una veritat rebuda com un do. Una Veritat que ets Tu mateix."

**Benvolguts lectors i
subscriptors, us desitgem
molt bon any 2024, que
el visquem amb fe, joia i
esperança**

.....

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (51 NÚMEROS)

Edició paper 145€

Edició digital 90€

Edició en català

Edició en castellà

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Població _____

DP _____ Tel. _____ NIF _____

A/e _____

Forma de pagament

Únic pagament per any

Dos pagaments semestrals

Xec nominatiu que adjunto

Domiciliació bancària (**ompliu ordre adjunta*)

*Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meva subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular del compte _____

Tel. titular del compte _____

A/e titular del compte _____

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Fundació Missatge Humà i Cristià
(Catalunya Cristiana)

Departament de Subscripcions

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Signatura del titular

_____

La setmana en tuits

JOSEP MARIA MALLARACH

@JM_MALLARACH

20/12/2023

Ambientòleg

Avui, 20 de desembre, aniversari del traspàs de Joan Maragall, un dels més grans poetes catalans moderns, terciari franciscà, i un dels escriptors que millor ha sabut expressar el valor espiritual de la natura i del paisatge

SANDRA VILAJOANA

@SVILAJOANA

19/12/2023

Professora de Comunicació i Dret

“La importància dels drets humans després de 75 anys de la seva proclamació” Bernardito C. Auza, nunci apostòlic de la Santa Seu a Espanya i Andorra i observador permanent de la Santa Seu a l’ONU, que ens inspira tant a Blanquerna & Emerson College Global Communication Summit

JAUME PADRÓS

@JAUMEPADROS

16/12/2023

President del Col·legi de Metges de Barcelona

Ha mort el jesuïta, mestre i amic Jesús Renau, guia espiritual de moltes generacions de joves —i no tant—, un referent també de compromís i honestat. Una gran persona que va tenir una vida plena. Molts hi estem en deute. Es feia estimar. ACS

FRANCESC RIERA

@FRANCESCRP

16/12/2023

Mestre

Moltes felicitats pels 75 anys de Blanquerna i pel magnífic concert d’ahir a la Sagrada Família amb l’estrena del *Càntic d’Amic e Amat* compost per Bernat Vivancos i la direcció d’Edmon Colomer. Un goig viure-ho!

LA SETMANA

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

MISSA DE LES FAMÍLIES EL 30 DE DESEMBRE

Ràdio Estel celebra dissabte 30 de desembre la festa de la Sagrada Família, amb la missa transmesa en directe a les 20 h des de la basílica de la Sagrada Família i presidida pel cardenal Joan Josep Omella. Ens unim així a nombroses famílies des de l’exemple de Jesús, Maria i Josep, amb el lema “La família, portadora de la Bona Notícia”. L’arquebisbat de Barcelona ha convidat especialment les parròquies i moviments familiars a participar-hi. Durant l’Eucaristia, les parelles que celebren 25, 50 o més anys de casament renovent el seu

compromís matrimonial.

Aquesta és la celebració més extraordinària de la programació natalenca, que començava diumenge 24 de desembre amb la missa a les 19.15 h des de la catedral de Barcelona, presidida pel bisbe auxiliar David Abadías. Dilluns 25 de desembre, vam oferir l’Eucaristia habitual de les 11 h des de Montserrat, el mateix que fem l’1 de gener. La resta dels dies de les festes, els horaris són com sempre. A més, dissabte 6 de gener, oferim misses a les 11 h des de Montserrat i a les 18 h des de la basílica de la Mercè.

Zoom MACIÀ GRAU

El gall daurat ja torna a coronar la catedral de Notre-Dame de París. El temple, que està previst que reobri les portes el desembre del 2024, va recuperar aquest element el 16 de desembre passat. En un acte solemne, l’arquebisbe de París, Laurent Ulrich, va beneir el gall, que ha estat dissenyat per l’arquitecte Phillippe Villeneuve per substituir l’original, malmès per les flames. A l’interior, aquest nou gall amaga relíquies que es van poder salvar de l’incendi de fa quatre anys: restes òssies de sant Dionís, primer bisbe de París, i de santa Genoveva, patrona de la ciutat.

L’efemèride

1 de gener del 2021: el Regne Unit abandona la Unió Europea, i culmina així el procés anomenat “Brexit”

Punt de vista

Van al cel els animals?

MONTSE DE PAZ
Biblista

Alguns textos de la Bíblia obren la porta a una futura resurrecció de tota la creació

El cel és la dimensió divina on tots els humans es trobaran amb el Pare Déu. La pregunta prèvia i necessària fora: tenen ànima els animals, igual que els humans? Si no són éssers morals, ja que actuen per instint, sense distingir el bé del mal, es pot parlar d'un "esperit animal" que connecti amb Déu? Aquí hi ha divergències, i en l'Església no trobem una postura oficial, única ni definitiva.

La teologia més racional, partint de l'escolàstica de sant Tomàs d'Aquino, afirma que la vida dels animals acaba amb la mort, ja que, tot i que alguns mostren emocions, no tenen un ànima amb enteniment i llibertat, amb

capacitat espiritual com els humans. Altres corrents, més en la línia de sant Francesc i d'una teologia ecologista, o de cura de la creació, suggereixen una connexió amorosa de Déu amb tota criatura viva. Però sense afirmar de manera conclusiva que els animals puguin anar al cel.

Des de la Bíblia tampoc tenim una resposta clara, tot i que alguns textos obren la porta a una futura resurrecció de tota la creació, on estaran inclosos tots els éssers vivents. Gènesi 9,8-17 parla d'un nou pacte de Déu amb la creació; Romans 8,19-21 albira una creació redimida, lliure de la mort; Apocalipsi 21,1-5 esmenta un cel nou

i una terra nova, on tot l'univers serà restaurat i regenerat per Déu. El llibre de la Saviesa 11,25-26 ens parla de Déu com a Senyor amic de la vida i de tot allò creat. Acollirà Déu en el seu si les bestioles salvatges i els animals que ens han acompanyat tan fidelment en la nostra vida? De moment, si més no en aquesta terra, no ho podem saber del cert.

"Què podria subsistir si tu no ho volguessis? Què es podria mantenir si no ho haguessis cridat a l'existència? Tractes amb gran mirament totes les coses, perquè totes són teves, Senyor que estimes la vida" (Saviesa 11,25-26).

La sal de la terra

Xarxes contra la pobresa

F. DIEGO ESPUNY
Pedagog

Els bancs d'aliments van néixer fa trenta-nou anys arran de la publicació al diari francès *La Croix* d'una tribuna proposada per una monja, sor Cécile Bigo, que havia contactat amb el president de Càritas francesa. Inspirant-se en el model dels bancs d'aliments nord-americans, aquest antic banquer va crear aleshores el primer Banc d'Aliments francès comptant amb cinc associacions: Secours catholique, Emmaus, Salvation Army, Entraide d'Auteuil i Entraide Protestant", segons explicava Pascal Charrier a la mateixa publicació el 24 de novembre del 2023.

La principal cadena de subministrament, però, continua sent la recollida

de dels excedents de distribució massiva, que ofereix productes que s'han retirat de les prestatgeries, sovint per una data de caducitat massa curta, però que continuen sent consumibles. Cada dia, equips de voluntaris visiten botigues per recollir aquests aliments i evitar-ne el malbaratament. Això representa una mica menys de la meitat dels productes redistribuïts.

La xarxa de bancs d'aliments també ha signat convenis amb fabricants agroalimentaris, el sector agrari i la restauració col·lectiva. A més, la Unió Europea i l'Estat participen en aquests subministraments a través d'un finançament específic i malauradament decreixent, que permet adquirir productes.

Els bancs d'aliments no distribueixen directament productes als destinataris de l'ajuda. Els lliuren de manera gratuïta a entitats i socis que assegurin aquesta distribució en forma de paquets, cistelles àpats. Poden ser aliments frescos, enllaunats o congelats.

L'activitat dels bancs d'aliments permet donar suport a milers de persones en situació d'inseguretat alimentària, una xifra que ha anat augmentant de manera constant en els últims anys. A tot Europa el nombre de persones ateses va augmentar un 34% entre el 2020 i el 2023. I un altre 9% el primer trimestre d'enguany.

Els bancs d'aliments estan organitzats en federacions i s'han desenvolupat en 24 països europeus. Aquests últims estan units dins de la Federació Europea de Bancs d'Aliments (FEBA).

L'activitat dels bancs d'aliments permet donar suport a milers de persones en situació d'inseguretat alimentària

**CARD. JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA**
Arquebisbe de Barcelona

Família, vida i pau

L'últim diumenge de l'any, encara dins l'octava de Nadal, s'escau la festa i Jornada de la Sagrada Família. Una data que ens reunim per demanar a Jesús, Maria i Josep que inspirin les famílies a ser portadores de la Bona Notícia. Aquest any, acomiadem l'any amb aquesta Jornada i començarem el nou, si Déu vol, amb la solemnitat de la Mare de Déu, en què s'escau la Jornada Mundial de la Pau, amb el desig i amb la pregària perquè la pau s'estengui.

És per això que ahir al vespre vam poder celebrar l'Eucaristia amb motiu de la festa litúrgica de la Sagrada Família. Ho vam fer a la basílica de la Sagrada Família, com ja es tradició. En el marc d'aquesta celebració, van fer la renovació del seu compromís els matrimonis que aquest any han celebrat els 25, els 50 o més anys del seu casament. Va ser un moment per donar gràcies a Déu per la fidelitat viscuda. I, sota la intercessió de santa Maria i sant Josep, va ser un moment per pregar a Déu per les nostres famílies.

De vegades, no som prou conscients del que suposa tenir un temple cristià dedicat a la Sagrada Família, una obra que, per la seva originalitat i esplendor, és l'admiració del món. Ha estat qualificada com la "catedral d'Europa", sobretot, per la sensibilitat espiritual, litúrgica, arquitectònica i ecològica que el genial arquitecte Antoni Gaudí, inspirat per l'Esperit Sant i mogut per la seva devoció a la sagrada família de Natzaret, va donar a la seva obra.

Antoni Gaudí va ser un nen de

salut delicada, cosa que el va obligar a passar llargues temporades de repòs al mas de Riudoms. Allí va passar moltes hores contemplant la natura, que considerava la seva gran mestra per ser l'obra suprema del Creador. El que inicialment era una creu per al jove Gaudí, va esdevenir una gran font de vida i de creativitat.

Gaudí, considerava que la natura era el gran llibre que calia esforçar-se a llegir. Calia fer l'esforç d'entendre-la amb l'objectiu d'aplicar les seves característiques a la seva arquitectura.

Gaudí era ben conscient que darrere de tota la bellesa i misteri de la creació hi havia Déu Trinitat, Pare, Fill i Esperit Sant. Un Déu trinitari que és família, que per entrar en la creació va escollir una família senzilla en un indret perdut de l'imperi romà, a la terra d'Israel on, avui, lamentablement, es viu una situació dramàtica de guerra.

Gaudí, que admirava sant Francesc d'Assís, va compartir amb ell el seu amor a la pobresa, a la senzillesa i a la natura creada per Déu. Gaudí, a imitació de sant Francesc, iniciador de la representació del pessebre, va voler fer la seva particular representació del pessebre a la façana del naixement de la Sagrada Família, en la qual també va incorporar molts elements de la natura.

Benvolguts germans i germanes, us desitjo un bon i sant any nou. Preguem a Déu per la pau a casa nostra i a tot el món. Demanem amb fe: "Guieu, Senyor, els nostres passos per camins de pau" (cf. Lc 1,79).

DIÀLEG D'AMISTAT AMB DÉU

El 2024 l'Església convida a viure
l'Any de la Pregària

*El Papa ens convida a recuperar
“el desig d’estar en la presència del Senyor”.*

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Després de l’any dedicat a la reflexió sobre els documents i els fruits del Concili Vaticà II, 2024 és l’Any de la Pregària, a proposta del papa Francesc com a preparació per al Jubileu 2025.

Tenim tot un any per endavant, opina la responsable de coordinació del portal pregaria.cat, Glòria Andrés, per “intentar trobar un espai per situar la pregària a la nostra vida de cada dia, per poder introduir la pregària a la nostra vida d’una manera regular”. O com diu el monjo de Poblet Lluís Solà, “per recuperar, renovar o reforçar aquest pulmó de la vida espiritual que és la pregària, per retrobar-la com aquell camí que ens condueix a experimentar el misteri de Déu i, alhora, esdevé punt de trobada i de comunió amb els altres”.

Aquest any intens de pregària, on se’ns convida a viure-la d’una manera més personal, com a espai de reflexió i de conversió, es proposa a tothom, també als nens. L’equip Pregària 0-7 de la parròquia de la Puríssima de Sabadell té 20 anys d’experiència en una iniciativa de pregàries mensuals amb els més petits de la comunitat i les seves famílies. L’equip destaca que “els nens necessiten estones de pregària breus i senzilles, però cal que siguin habituals i que l’actitud dels adults sigui coherent i sincera”.

En aquest Any de la Pregària, el Papa ens proposa “recuperar el desig d’estar en la presència del Senyor, d’escoltar-lo i d’adorar-lo”. Segons el salesià Pep Alamán, que acompanya un espai de silenci i pregària al centre Martí-Codolar, “ens cal persones i grups que ens puguin servir com a mestres o guies, que ens ajudin a descobrir la ‘riquesa de la pregària’. Actualment hi ha molts grups i persones que ensenyen a fer silenci, a meditar... No estic a soles, estic en la Presència d’Algú que habita el meu (temple) interior. Aquesta riquesa s’ha de poder recuperar”.

Lluís Solà ens indica l’exemple de Marta i Maria de Betània: “Ens convé recuperar la capacitat d’estar als peus de Jesús sense fer res, escoltant-lo, relativitzant, fins a cert punt, la nostra tendència a l’activisme, a creure’ns indispensables.”

Observant al seu voltant, Glòria Andrés opina que a la nostra societat “hi ha un desig de transcendència, d’eternitat..., però manquen elements per concretar-ho. Crec que la gent busca aquest desenvolupament més individual d’aquesta relació amb el transcendent, amb el Senyor, amb Déu, amb Jesús...”. Està convençuda que el desig de pregària és “connatural en les persones en recerca, tot i que hi ha gent que no s’ho planteja. Però hi ha persones que es plantegen aquest desig de relació amb alguna cosa que doni sentit a la

seva vida, que animi, que acompanyi... i això és pregària”.

PREGAR AL SEGLE XXI

Què entenem avui per pregària? Lluís Solà adverteix que a la nostra època correm el risc “d’intel·lectualitzar molt la pregària, de desencarnar-la” o de convertir-la “en un pur ritualisme formal”.

A aquest monjo de Poblet li agrada la definició de pregària de santa Teresa de Jesús, “quan diu que la pregària és un tracte d’amistat amb Déu. Hauríem de recuperar la nostra relació amb Déu com un diàleg d’amistat, en la senzillesa, l’autenticitat, la franquesa i la confiança, explorant a fons aquesta experiència humana i divina que és l’amistat”.

També el salesià Pep Alamán s’apunta a la definició de santa Teresa perquè és molt “simple i profunda: a soles, relació d’amistat amb

Algú que ens estima, molts cops..., aquesta relació freqüent, com tota relació d’amistat, enforteix l’amor, la unió amb el Senyor i, en conseqüència, l’amor i l’entrega als altres”. I ens dona, a més, una pista sobre la pregària, que trobem en Mateu: “Tu, quan preguis, entra a la cambra més retirada, tanca-t’hi amb pany i clau i prega al teu Pare, present en els llocs més amagats.”

I Lluís Solà no pot deixar d’adreçar-nos a sant Benet, “que entén la pregària com un moviment del cor, molt senzill i sincer, que ens apropa a Déu. Santa Teresa de Jesús la va definir d’una manera molt semblant: com un impuls del cor, com una mirada senzilla cap al cel”.

Si parlem de senzillesa, hem de girar la mirada als més petits. Com ens diu l’equip de la parròquia de la Puríssima, “el seu interès i nivell de participació ens fa pensar que per pregar i trobar-nos la comunitat cristiana no

calen grans actes, sinó trobades senzilles i properes als interessos i necessitats, que ens permetin conrear la fe, el sentit de pertinença a la comunitat cristiana i a la vivència del missatge evangèlic”.

La Pregària 0-7 està pensada com una estona de pregària per als nens i nenes i els seus acompanyants adults, ens expliquen, “estem parlant de nens de 0 a 7 anys, és un espai d’iniciació a la fe i a la vida de la comunitat parroquial. També donen importància a la creació de vincles entre les famílies i els nens, i per això, acabada la pregària creem un espai per berenar, conversar, dibuixar...”.

BUSCAR EL TEMPS

El ritme de vida que portem no facilita dedicar ni el temps ni l’espai per pregar. Glòria Andrés considera que “la gent es busca l’hora de taitxí, l’hora de ioga, l’hora de pilates... amb

La vida monàstica, com la de Poblet, ens ajuda a redescobrir la pregària com el fil conductor de la nostra vida.

moltíssima facilitat perquè és una cosa per al seu propi bé. Doncs el mateix hauria de ser amb la pregària. Potser un problema és que trobar un espai de pregària en comú que sigui agradable, confortable... ja no és tan fàcil”.

Andrés comenta que “molta gent que fa exercicis en la vida quotidiana no troba una comunitat perquè la parròquia que té de referència no li acaba d'encaixar o no s’hi sent acollida. O gent que ha fet una experiència fonda, després d’uns exercicis, busca alguna cosa amb consistència i es troba que la parròquia només li ofereix una missa...”.

El que està clar és que la pregària requereix temps i dedicació per crear un hàbit. “Cal determinació per buscar els mitjans: blindar espais, aprofitar moments de pregària en grup, comentar-ho amb alguna persona que ens pugui ajudar, utilitzar recursos, fins a arribar a trobar la forma que més s’adapta a les possibilitats personals,

perquè cada persona és diferent i travessa etapes vitals diferents”, reflexiona Pep Alamán.

El religiós salesià va més enllà i afirma que “s’hauria de passar de tenir moments de pregària, a ser persones de pregària, d’adaptar la pregària a la situació vital personal, a tenir-la com a eix central de la vida. Cal tenir constància i determinació, però tenint en compte que no tot és obra de la persona, també hi ha una part de do, de regal, de ‘no fer’ i tot i així, rebre”.

Buscar temps i espais no exclou, afegeix Lluís Solà, “que en qualsevol moment i situació puguem fer aquest gest interior de tancar-nos a la nostra cambra més secreta per pregar allà i escoltar la veu del Senyor, la font que sempre raja”.

SORTIR D’UN MATEIX

Lluís Solà ens diu que “sempre resem en comunitat, com a comunitat,

LLUÍS SOLÀ
“Ens convé recuperar la capacitat d’estar als peus de Jesús sense fer res, escoltant-lo, relativitzant, fins a cert punt, la nostra tendència a l’activisme, a creure’ns indispensables”

en tant que pertanyem a una comunitat, a l'Església, fins i tot quan preguem en solitari. No hauríem d'oblidar que diem 'Pare nostre' i no 'Pare meu'. La pregària litúrgica, comunitària sempre hauria de ser la font de la nostra pregària personal, i aquesta hauria de preparar-nos per a l'altra".

Un dels riscos és que la pregària esdevingui un monòleg on no deixem espai a l'escolta. Per a Glòria Andrés, "quan fas pregària, a qui has de tenir present és a Jesús, no a tu. El camí és sortir d'un mateix per anar a l'encontre d'aquell que ens està esperant. El problema és autorreferenciar la pregària. No surts de tu, sinó que fas venir el Senyor a tu. I el Senyor ja ha vingut, ets tu qui has d'anar al seu encontre. I llavors deixarà de ser un monòleg".

Pep Alamán creu que el monòleg "no està malament presentant al Pare sentiments, preocupacions, queixes, alegries, persones o situacions. Però no podem limitar la pregària a això. Cal escoltar". I per aconseguir aquesta escolta ens dona dos consells: llegir la vida i la Paraula. "Cal aprendre a fer callar en l'interior el possible discurs mental, fer ressonar la vida i la Paraula... i deixar-te sorprendre per les insinuacions que arriben de l'Esperit, de vegades inesperades."

Lluís Solà recomana la pràctica de la *lectio divina*, "acostumar-nos a fer pregària a partir de la Bíblia, deixant que sigui el text qui susciti el diàleg orant, un diàleg que brolla de l'escolta i de l'aco-

llida de la Paraula". I ens parla de l'escolta dels salms, "on troben ressò tots els sentiments humans, tots els moviments del cor i de la ment humana".

La vida monàstica, un monestir com Poblet, ens pot ensenyar "a redescobrir la pregària no tant com aquells moments puntuals durant els quals 'santifiquem el temps', sinó com un fil conductor de la nostra vida, com el silenci en el qual deixem ressonar la Paraula de Déu que ens convida a sortir i a posar-nos en camí cap a la meta, cap a la felicitat de la nostra peregrinació, Jerusalem", considera Lluís Solà.

Per això Glòria Andrés ens anima a reservar un espai per a la pregària, on pugui créixer la relació personal amb Déu i "per osmosi, la vida quotidiana es transforma en pregària. En l'espiritualitat ignasiana, l'examen diari és una revisió agraïda del pas del Senyor en el dia. És descobrir el pas de Déu en el teu dia a dia i donar-li gràcies. I si en el camí t'has despistat, demanes perdó, però no és una recerca de la falta, sinó una recerca de la presència de Déu en la teva vida quotidiana. La relació amb Déu s'ha de construir i en la pregària va creixent. Si aquesta relació la cuïdes i la mantens, trobes Déu a tot arreu".

I conclou: "La pregària et transforma la mirada i la manera de ser al món, d'una forma més descentrada, més oberta als altres, més atenta a la realitat. I així, la pregària pot canviar el món, és clar que sí! I Déu té un paper, i dona força, i toca els cors. Això no depèn de tu, depèn d'Ell."

EQUIP PREGÀRIA 0-7

"Per pregar i trobar-nos la comunitat cristiana no calen grans actes, sinó trobades senzilles i properes que ens permetin conrear la fe, el sentit de pertinença a la comunitat cristiana i a la vivència del missatge evangèlic"

PEP

ALAMÁN

"S'hauria de passar de tenir moments de pregària, a ser persones de pregària, d'adaptar la pregària a la situació vital personal, a tenir-la com a eix central de la vida"

GLÒRIA
ANDRÉS

"Quan fas pregària, a qui has de tenir present és Jesús, no a tu. El camí és sortir d'un mateix per anar a l'encontre d'aquell que ens està esperant"

Participants a l'espai de pregària i silenci del centre salesià Martí-Codolar.

**JOSEP MIRÓ
I ARDÈVOL**

President d'e-Cristians

Es compleix el trentè aniversari de l'encíclica de sant Joan Pau II, "Veritatis splendor", la catorzena del seu pontificat

La vida moral és el creixement de l'home en la llibertat

El títol expressa una afirmació de l'encíclica de sant Joan Pau II, *Veritatis splendor*, la catorzena del seu pontificat i de la qual enguany es compleix el trentè aniversari. És bàsica per a l'Església perquè aborda les qüestions fonamentals de l'ensenyament moral en una exposició global i fonamentada. Aquesta era la seva missió i, també, com el mateix text afirma, la de resoldre els dubtes i objeccions que en el propi si de l'Església es manifestaven contra els seus ensenyaments morals tradicionals. Més vigència, impossible.

Crec que vuit afirmacions, si bé no la resumeixen, són qüestions clau del que ens ensenya:

Veritat i moralitat objectiva: afirma l'existència de veritats morals objectives en tot temps i circumstància, i la possibilitat de discernir el bé i el mal a través de la raó i la revelació divina.

Primacia de la caritat i la veritat: sosté la importància de la caritat i la veritat en la vida moral, destacant que la caritat no pot separar-se de la veritat, i viceversa.

Llei natural i llei divina: destaca la significació de la llei natural com a base de la llei divina i estableix que certs actes són intrínsecament dolents, independentment de les circumstàncies i de les intencions.

Rebuig del relativisme moral: adver-

teix sobre els seus perills i de la tendència de la societat contemporània a negar l'existència de veritats morals objectives.

Consciència i formació moral: ressalta la necessitat d'una consciència ben formada, que es guiï per la llei divina i la llei natural, per discernir correctament entre el bé i el mal.

Autonomia i llibertat humana: afirma el caràcter necessari de la llibertat humana, però adverteix que no pot conduir a l'autonomia moral absoluta, ja que la veritable llibertat es troba en la recerca de la veritat i la conformitat amb la voluntat de Déu.

Aborda el valor insubstituïble del bé moral per a la societat. El camí del bé, explica el Papa, apareix sembrat de dificultats que cal afrontar amb coratge.

Importància de la veritat moral objectiva i el seu paper en la vida cristiana, i adverteix sobre els perills d'apartar-se d'aquesta veritat en un món cada vegada més secularitzat i relativista.

Ens aporta respostes a qüestions fonamentals del viure, com "què és l'home i quin és el sentit de la nostra vida, què significa la mort, el judici i la retribució després de la mort, quin és el misteri últim que comprèn tota la nostra existència, més enllà d'aquesta vida".

Llegir-la o rellegir-la, recuperar-la com a obra viva i actuant, és un gran bé.

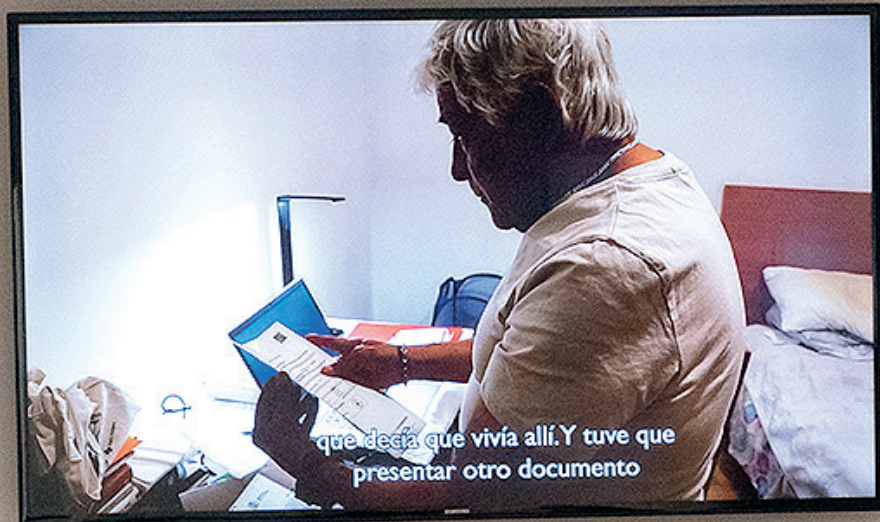
V

VIDA ECLESIAL

Aquesta setmana parlem de les **benediccions** de les **parelles del mateix sexe**, **Càritas** diocesana de **Barcelona** denuncia les limitacions de les **prestacions d'ingressos mínims** i **Joan Pallarès- Personat** repassa les **efemèrides del 2024**

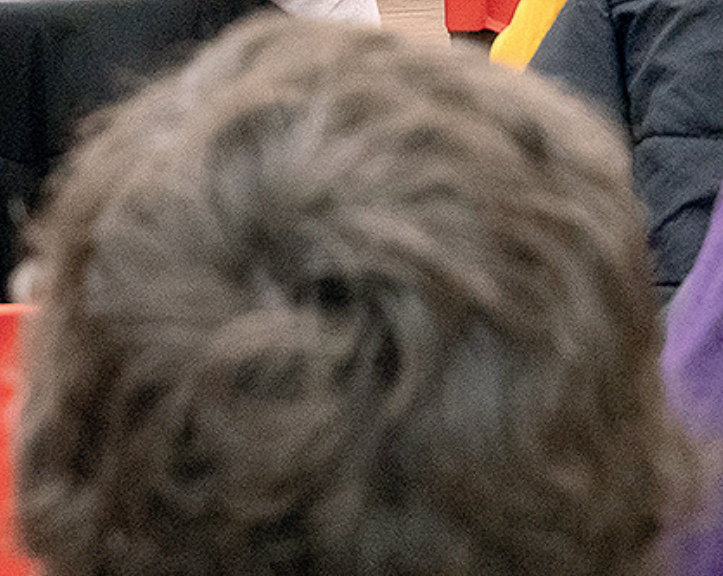
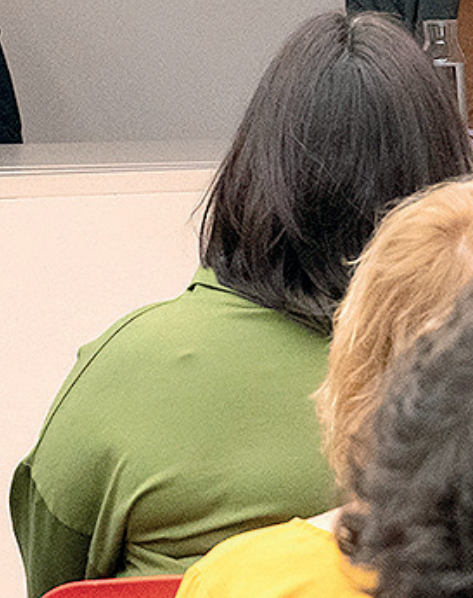

Càritas Cardinal Juan Josep Guixà
Arquidiócesis de Barcelona

Càritas Eduard Aña
Director

Doctrina de la Fe demana als pastors que acullin “amb humilitat” les parelles que se’ls apropen però que evitin les confusions amb el sagrament

Llum verda a la benedicció de parelles homosexuals si queda clar que no són un matrimoni

RODRIGO MORENO QUICIOS
Corresponsal a Roma

Han passat més de vint anys d'ençà que el 2000 la Congregació per a la Doctrina de la Fe publicà la declaració *Dominus Jesus* sobre el valor salvífic de les religions diferents del catolicisme. Són documents amb un alt valor doctrinal que s'emeten en moments excepcionals. La darrera, llençada el dilluns 18 de desembre amb el títol *Fiducia supplicans* (en llatí *Demandant confiança*), aborda les condicions per beneir una parella del mateix sexe “sense convalidar-ne oficialment l'estatus ni alterar de cap manera l'ensenyament perenne de l'Església sobre el matrimoni”.

Com tantes de les darreres novetats del Vaticà, aquesta decisió no és improvisada i la introducció del document recalca que “per a la seva redacció es va consultar els experts, es va dur a terme un ampli procés d'elaboració i l'esborrany es va debatre en el Congrés de la Secció Doctrinal del Dicasteri”. Assenyala, a més, que “no van mancar les converses amb el Sant Pare”, que la signa juntament amb el prefecte de Doctrina de la Fe, Víctor Manuel Fernández, i el secretari per a la Secció Doctrinal, Armando Mattero.

Amb el document, l'Església ofereix la seva “caritat pastoral” a les parelles que l'hi demanen mentre es reserva “el dret i el deure d'evitar qualsevol tipus de ritu que pugui contradir aquesta convicció o portar a qualsevol confusió”. Citant les respostes del Papa a la *dubia* (dubtes, en llatí) que diversos cardenals li van fer arribar al juliol sobre els temes tractats en el

Sínodo, *Fiducia supplicans* defineix el matrimoni com a “unió exclusiva, estable i indissoluble entre un home i una dona, naturalment oberta a engendrar fills”. “La doctrina de l'Església sobre aquest punt es manté ferma”, sentència taxatiu el document.

“LA GRÀCIA DE DÉU ACTUA EN LA VIDA D'AQUELLS QUE NO ES CONSIDEREN JUSTOS”

Una vegada establert que *Fiducia supplicans* no és cap mena d'equiparació entre aquestes benediccions amb el sagrament del matrimoni, Francesc proposa “fer l'esforç d'ampliar i enriquir el sentit de les benediccions”. Segons Fernández i el Papa, “ens porten a captar la presència de Déu en tots els esdeveniments de la vida i recorden que, fins i tot quan utilitza les coses creades, l'ésser humà està convidat a cercar Déu, estimar-lo i servir-lo fidelment”.

El document rescata la petició del Papa als pastors de no ser “jutges que només neguen, rebutgen, exclouen”. I els demana que evitin “la rigidesa d'alguns esquemes doctrinals” que donen “lloc a un elitisme narcisista i autoritari, on en lloc d'evangelitzar el que es fa és analitzar i classificar els altres, i en lloc de facilitar l'accés a la gràcia es gasten les energies a controlar”.

Fiducia supplicans insisteix que “quan les persones invoquen una benedicció no s'hauria de sotmetre a una anàlisi moral exhaustiva com a condició prèvia per poder-la conferir”. I recorda

El document atorga als sacerdots la darrera paraula sobre aquestes benediccions en cada context, que depenen de “la prudència pastoral”

que “la gràcia de Déu, de fet, actua en la vida d'aquells que no es consideren justos, sinó que es reconeixen humilment pecadors com tothom”.

BENEIR MÉS COSES MÉS SOVINT

A part d'aquestes parelles, el Papa demana que les benediccions s'incorporin en el dia a dia en casos molt menys mediàtics. “La sensibilitat pastoral dels ministres ordenats s'hauria d'educar, també, per realitzar espontàniament benediccions que no es troben en el Benediccional”, suggereix.

Demana que s'assumeixin aquestes “benediccions no ritualitzades” com el que són: “Un simple gest que proporciona un mitjà eficaç per fer créixer la confiança en Déu en les persones que la demanen.” I adverteix que equiparar-les amb un sagrament “constituïria un greu empobriment, perquè sotmetria un gest de gran valor en la pietat popular a un control excessiu, que privaria els ministres de llibertat i espontaneïtat en l'acompa-

nyament de la vida de les persones”. Fet que “donaria lloc a una casuística insuportable”.

El document atorga als sacerdots la darrera paraula sobre aquestes benediccions en cada context, que depenen de “la prudència pastoral” i “no necessàriament s'han de convertir en una norma”. I afegeix que “el Dret Canònic ni pot ni ha d'abastar-ho tot, i tampoc no ho han de pretendre les Conferències Episcopals amb els seus documents i protocols diversos, perquè la vida de l'Església avança per molts camins a més dels normatius”.

Resumint, *Fiducia supplicans* convida els sacerdots a oferir l'abrigo de l'Església a les parelles que se'ls acostin amb humilitat i no els obliga a aprovar-ne l'estil de vida. “Ni s'ha de promoure ni preveure un ritual per a les benediccions de parelles en una situació irregular, però tampoc no s'ha d'impedir ni prohibir la proximitat de l'Església a cada situació en què es demani l'ajuda de Déu a través d'una simple benedicció”, conclou el document.

El papa Francesc amb el prefecte de Doctrina de la Fe, Víctor Manuel Fernández.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Jesús, inabastable

És Nadal. Ens apropem, commocionats, al bressol del Nen a l'establia de Betlem. Considerem el misteri inabastable del seu ésser, Verb de Déu fet nadó indefens i desvalgut. El Nadal ens deixa sense paraules: només sorpresa agraïda.

I aquest nen que, en créixer, anirà desplegant el seu misteri, fent que Déu mateix entri a la història humana, serà el Mestre al qual seguim més de mil milions de persones en aquest planeta. Un model i estímulo per viure de manera que la presència de Déu continuï arribant a cada generació, també aquesta, a través dels cristians.

Però resulta que cap de nosaltres, ni individualment ni en grup, no aconseguim expressar tota la riquesa d'aquest Misteri. El seu Amor és infinit, i nosaltres molt limitats. Fins i tot les persones més coherents mostren només alguns aspectes del missatge de Jesús. I segurament ho viuen com “la totalitat” o “la veritat” de l'Evangelí.

Sant Josep, santa Gianna Beretta Molla, els pares de Teresina de Lisieux, mostren la bellesa de la vida familiar. Sant Francesc, Mare Teresa de Calcuta, sant Vicenç de Paül, mostren la pobresa de Jesús i la seva proximitat amb els necessitats. Sant Benet, santa Teresa de Jesús, santa Teresina de Lisieux, el valor de la pregària, la contemplació, el silenci.

Sant Francesc Xavier, sant Joan B. Scalabrini, la importància de la missió. Sant Camil de Lellis, sant Joan de Déu, la misericòrdia i la cura dels malalts... i un inacabable etcètera. Per què llavors, tants cops, els catòlics tenim dificultats per acceptar la pluralitat dels carismes a l'Església? Per què volem que es valori el nostre per sobre del dels altres? Ningú no abasta la totalitat del Misteri d'aquest Nen que ens mostra, com una gota d'aigua, la infinitud del cel.

LETICIA SOBERÓN

Experta en Intel·ligència col·laborativa

L'entitat presenta l'informe "Una ajuda que no arriba"

Càritas diocesana de Barcelona constata les limitacions de les prestacions d'ingressos mínims

El cardenal Omella entre Miriam Feu i Eduard Sala, durant la roda de premsa per presentar l'informe.

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Divendres 15 de desembre Càritas diocesana de Barcelona va presentar l'informe *Una ajuda que no arriba*, on analitza les dificultats per accedir a les prestacions d'ingressos mínims.

L'informe s'ha fet a partir d'entrevistes individuals i en grups de discussió de persones ateses per Càritas que han rebut o reben la Renda Garantida de Ciutadania i/o l'Ingrés Mínim Vital.

La responsable d'Anàlisi social i incidència de Càritas Barcelona, Miriam Feu, va voler destacar l'admiració per "les persones d'extrema vulnerabilitat

que continuen lluitant dia a dia per tirar endavant".

El treball de Càritas constata que la societat no els ho posa fàcil, a aquestes persones: sistema socioeconòmic que genera desigualtats, ingressos més deteriorats i despeses impactades per la inflació i "un sistema de prestacions que no es focalitza en els grups més vulnerables", va constatar Feu.

Segons la responsable d'Anàlisi social i incidència de Càritas Barcelona, "només un 8,2% de les famílies ateses per les deu Càritas amb seu a Catalunya perceben la Renda Garantida de Ciutadania o l'Ingrés Mínim Vital".

En aquest sentit, Miriam Feu va subratllar que aquestes dues prestaci-

ons "són la darrera xarxa de protecció de les persones".

També va assenyalar les dificultats en l'accés a les prestacions i la seva quantitat insuficient. Un dels punts en els quals va insistir és la necessitat de fer compatible la Renda Garantida de Ciutadania amb totes les rendes del treball.

Des de Càritas es proposa, entre altres aspectes, fer arribar les prestacions a col·lectius que actualment no hi poden accedir i demana "una política d'habitatge accessible i assequible, i una política de protecció a les famílies amb infants i adolescents", en paraules de Miriam Feu.

El director de Càritas diocesana de Barcelona, Eduard Sala, va començar la seva intervenció amb una declaració

contudent: “No ens ho imaginàvem.”

“No ens imaginàvem tornar a repetir la situació del 2022, no ens imaginàvem un 21% d'augment de llars ateses”, va dir mentre anava desgranant algunes dades. Algunes de tan preocupants com que “ja són set de cada deu les llars que atensem que no viuen en un habitatge digne. No parlem de números, sinó de noms concrets”.

Eduard Sala va manifestar que l'ajuda no arriba: “Ni en el quant, ni en el quan, ni en el qui.” Segons el director de Càritas Barcelona, “cobrar prestacions d'ingressos mínims no fa que les persones puguin sortir de la situació de pobresa i exclusió”, per això demanava “compatibilitat amb la realitat actual del mercat laboral i les seves característiques”, entre altres peticions.

Així, Eduard Sala va lamentar que “les prestacions d'ingressos mínims no arriben a tothom que les necessita. El 60% de les llars a Catalunya en pobresa severa en queden excloses”.

I ho deia amb una metàfora molt gràfica: “És com l'autobús que deixa molta gent a la cuneta, molta gent no pot pujar en aquest autobús.” Es tracta d'un sistema “lent, difícil de comprendre i que arriba tard”.

La presentació va servir també per donar a conèixer la campanya de Nadal de Càritas *Fes que aquest Nadal s'ompli de petits miracles*, que incideix en les dificultats que una de cada tres llars catalanes tenen per afrontar els subministraments, el menjar o el lloguer.

Precisament, l'arquebisbe de Barcelona i president de Càritas Barcelona, el cardenal Joan Josep Omella, feia una crida a no apartar la mirada dels pobres, com demanava el Papa en la darrera Jornada Mundial dels Pobres: “No podem quedar-nos de braços plegats, ja que la vocació de tot cristià, de tota la societat, ha de ser la d'implicar-se en els problemes que ens afecten a tots.”

Així, el cardenal es va preguntar què estem fent perquè tothom tingui reconegut i garantit el dret a l'habitatge, al menjar, a la feina... I va assenyalar que “necessitem un compromís polític i legislatiu seriós i eficaç. Ajudes com l'Ingrés Mínim Vital o la Renda Garantida de Ciutadania han de servir a les persones per sortir de la seva situació de pobresa, i que puguin ser més accessibles per tots aquells que les necessiten”.

En aquest temps de Nadal, el cardenal Omella va convidar a “solidaritzar-nos tots, per crear una societat més humana i esperançada”.

MIRIAM FEU

“Només un 8,2% de les famílies ateses per les deu Càritas amb seu a Catalunya perceben la Renda Garantida de Ciutadania o l'Ingrés Mínim Vital”

EDUARD SALA

“Les prestacions d'ingressos mínims no arriben a tothom que les necessita. El 60% de les llars a Catalunya en pobresa severa en queden excloses”

JOAN JOSEP OMELLA

“No podem quedar-nos de braços plegats, ja que la vocació de tot cristià, de tota la societat, ha de ser la d'implicar-se en els problemes que ens afecten a tots”

FORN DE PA MISTRAL

*Un obrador amb molta història,
amor i qualitat*

DE DILLUNS A DISSABTE DE 7.30 A 20.30 H
DIUMENGES I FESTIUS, TANCAT

Ronda de Sant Antoni, 96, 08001 Barcelona

El 8 de setembre començaran les celebracions del Mil·lenari de Montserrat

Efemèrides 2024

JOAN PALLARÈS-PERSONAT

Redacció

Entre els molts aniversaris que s'escauran l'any 2024, podem destacar unes quantes efemèrides relacionades amb el nostre entorn.

Mil·lenari (1024) de la construcció del castell de Montsonís (Noguera), de la consagració de Sant Julià i de Santa Maria de Coaner (Bages), de la primera referència documental de la Prenyanosa i el Llor (Segarra), de l'Aguda (Solsonès), de la canònica de Sant Pere de Ponts (Noguera), del castell de Cervià de Ter (Gironès), de l'església de Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès), del castell de Santa Florentina (Maresme), de Sant Feliu de Celrà (Gironès) o del monestir de Sant Sebastià dels Gorgs (Alt Penedès).

El 8 de setembre del 2024 començaran les celebracions del Mil·lenari de Montserrat, que finalitzaran en la mateixa data del 2025, quan el monestir compleixi mil anys.

Novè centenari (1124) de la parròquia de Sant Julià d'Uxiols (Moianès), de la batalla de Corbins (Segrià) o de l'ermita de la Mare de Déu de Montsant (Priorat).

Vuitè centenari (1224) del primer esment de Santa Maria dels Prats (Conca de Barberà), del de la vila de Vilalba dels Arcs (Terra Alta) i la seva carta de poble.

Setè centenari (1324) de la creació del comtat de Prades, de la fundació del primer hospital a la vila de Sitges (Garraf), per Bernat de Fonollar, i de la construcció del Pont del Remei de Vic (Osona).

Sisè centenari (1424) de l'esment més antic de l'existència de gegants a la ciutat de Barcelona.

Cinquè centenari (1524) de la conversió en parròquia de l'església de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat.

Quart centenari de la troballa de la Mare de Déu de l'Heura, venerada a Santa Maria de Santiga, avui terme de Santa Perpètua de Mogoda, i de la dedicació de la primera capella a Catalunya dedicada a sant Isidre, a Tossa de Mar.

Quatre-cents cinquanta anys (1574) del traspàs de la mallorquina santa Caterina Tomàs.

Tercer centenari (1724) de l'estrena a Leipzig de la *Passió segons sant Joan*, de Johann Sebastian Bach, del naixement

del filòsof Immanuel Kant i de Benet XIII, nou Papa després de la mort d'Innocenci XIII.

Segon centenari (1824) del naixement a Barcelona de Josep Anselm Clavé, fundador dels Cors d'en Clavé, i estrena de la novena simfonia de Beethoven, o també del naixement a Barcelona de Víctor Balaguer, personatge de la Renaixença, historiador i polític.

Cent cinquanta anys (1874) del naixement a Sabadell del monjo montserratí Àngel Rodamilans, compositor i organista i, a Barcelona, del pintor Josep Maria Sert. També s'escau l'aniversari de la mort d'Anselm Clavé, del qual celebrem el bicentenari del naixement. També moria el pintor Marià Fortuny.

Centenari (1924) del descobriment de la tomba de Tutankamon, de la gran nevada a Catalunya que deixà incomunicada tres dies la ciutat de Barcelona, de la inauguració del gran monument a Mossèn Cinto Verdaguer a Barcelona, de la mort del dramaturg Àngel Guimerà i del poeta Joan Salvat-Papasseit, de

Montserrat viu amb alegria les preparacions del mil·lenari del 2025.

la primera emissió radiofònica a l'Estat a través de Ràdio Barcelona i del metro de la Ciutat Comtal. En aquell any, i tal com havia passat amb els Pomells de Joventut, que havien estat prohibits l'any anterior, van ser dissoltes per la dictadura de Primo de Rivera la Mancomunitat i nombroses entitats de signe català, algunes de vinculades a l'Església. Fins i tot es va prohibir la interpretació de la sardana *La Santa Espina*.

Tres quarts de segle (1949) del Pacte de l'Atlàntic i la creació de l'OTAN, de la mort de l'arquitecte Josep Maria Jujol, de la pedagoga Francesca Bonnemaison i, exiliat a Perpinyà, de l'historiador Antoni Rovira i Virgili.

Cinquantè aniversari (1974) de la *Revolução portuguesa* anomenada dels Clavells, de les fundacions de la Unió de Pagesos en una masia de Pontons i de Convergència Democràtica de Catalunya al monestir de Montserrat, també del moviment juvenil cristià Hora-3.

I el setmanari *Catalunya Cristiana* celebra 45 anys i Ràdio Estel 30.

Bon any 2024!

 Universitat Abat Oliba CEU

Graus 2024-25

Procés d'admissió

100% online i gratuït

 Inscriu-t'hi aquí, al QR

Canvia el teu present. Crea el teu futur.

Compromís

“El mal més gran és la
falta d’amor i caritat,
la terrible indiferència
cap al veí que viu al
nostre costat”
(Teresa de Calcuta)

Arxiu de Càritas Catalunya

Càritas Diocesana de Girona. Acollida (2018).

TERRASSA

Cantada de nades

El dijous 14 de desembre el bisbe Salvador va presidir la cantada de nades de la Fundació Escola i Vida. Va tenir lloc a la parròquia de Sant Cristòfol de Terrassa i van participar-hi alumnes de Terrassa, Sabadell, Rubí i la Garriga.

SOLSONA

Benedicció de la imatge restaurada de sant Pau de Narbona

La parròquia d'Anglesola visqué l'11 de desembre la gran festa del bisbe sant Pau de Narbona, patró de la vila, amb motiu de la restauració de la imatge gòtica del segle XIV que presideix el temple parroquial i les obres de la millora del cambrial del presbiteri. La celebració estigué presidida pel bisbe Francesc Conesa, acompanyat del rector d'Anglesola, Mn. Josep M. Vilaseca, dels mossens Lluís Prat i Joan Viladot, i amb la presència de nombrosa feligresia.

VIC

Manifestacions nadalenques al bisbat de Vic

Al web del bisbat de Vic (www.bisbatvic.org) podreu trobar un recull de manifestacions nadalenques que es fan arreu de la diòcesi: concerts, pessebres vivents, lectura del poema de Nadal; així com els horaris de missa d'aquests dies.

LLEIDA

Cerimònia d'ordenació diaconal

La diòcesi de Lleida disposa de vuit diaques després de l'ordenació, el 17 de desembre, de Jaume Roca com a nou diaca permanent. La cerimònia fou presidida pel bisbe Salvador, acompanyat pel bisbe emèrit Joan i una trentena de preveres. Jaume Roca és d'Aitona, té 61 anys i és vidu del seu primer matrimoni i està casat en segones núpcies. Un cop rebuda l'ordenació, el nou diaca va assistir en l'eucaristia i va administrar la comunió als fidels.

TORTOSA

Mons. Sergi Gordo presideix la jornada de Càritas diocesana de Tortosa

El bisbe de Tortosa, Mons. Sergi Gordo, ha presidit la Jornada de Càritas diocesana de Tortosa celebrada el dissabte 2 de desembre al Seminari de Tortosa. En la vigília del primer diumenge d'Advent, el bisbe Sergi oferí la seva ponència sobre el nou Pla Estratègic de Càritas diocesana per al proper quadrienni 2023-2027, que prèviament havia estat aprovat per unanimitat en l'assemblea general extraordinària convocada a l'efecte.

SANT FELIU DE LLOBREGAT

La Comunitat de Sant'Egidio, compromesa amb els sense sostre i els exclosos

La Comunitat de Sant'Egidio de Gavà visita la gent que malviu a les barraques enmig dels camps o del bosc. Els duen escalf i menjar que molts amics els compren o els cuinen per repartir. Els voluntaris de Sant'Egidio surten amb els ancians descartats a les residències i els duen la seva amistat sincera i l'alegria d'estar junts i de pregar junts. El dia de Nadal, fan una taula gran de fraternitat i dinen plegats a la parròquia de Sant Nicasi de Gavà.

TARRAGONA

Acollida de la Llum de la Pau a Tarragona

El dia 15 de desembre va tenir lloc l'acollida de la Llum de la Pau de Betlem. L'acte, que va aplegar més de cent cinquanta persones, va començar al Centre Tarraconense El Seminari, on es van proposar quatre activitats per als joves: una visita guiada a l'exposició commemorativa del 800 anys del pessebre, un taller de nades amb l'AMTP El Tecler, la decoració d'un llantió i una reflexió sobre el significat d'aquesta llum.

GIRONA

Trobada de pregària organitzada pels moviments de la diòcesi

L'església de Sant Jaume de Salt va acollir, el divendres 17 de desembre al vespre, una pregària comunitària d'Advent organitzada pels diferents grups i moviments presents a la diòcesi. Sota el lema "Esperant la seva vinguda", es van anar alternant pregàries, cants i silenci, en una vetlla molt participada.

URGELL

Recepció de Nadal del copríncep episcopal

L'arquebisbe d'Urgell i copríncep episcopal, Mons. Joan-Enric Vives, va oferir el 19 de desembre al Palau Episcopal la tradicional recepció de Nadal a les autoritats i al poble d'Andorra, a la qual van assistir els màxims representants de les més altes institucions del Principat i de tots els estaments de la societat andorrana.

**GORETTI POMÉ
I ANA DA SILVA**
Professores d'art,
religió i valors

AULA EDUCATIVA

Art amb valors i valors amb art

Proposem l'experiència que vam viure de presentar l'espiritualitat i el silenci com a espai de connexió de totes les persones i alhora confessions i religions

Quan els educadors i educadores mirem la matèria de Religió entrem, sobretot, en maneres preconcebudes de com ens van ensenyar a nosaltres. Des del pensament, la història, les reflexions, els programes tradicionals on hi ha molts ensenyaments importants que cal fer. Quan mirem les matèries de visual i plàstica, que ara es diu arts plàstiques, visuals i audiovisuals, les entenem tal com ens van ensenyar, copiar de la realitat, fer les coses el millor possible i centrar-nos en les formes i en les composicions.

Molts cops ens hem preguntat si davant de tots aquests sistemes nosaltres vam ser formats en la creativitat, i si des de la matèria de Religió ens van mostrar l'art com a llenguatge per expressar la interioritat, i si des de l'art vam poder transcendir-nos a nosaltres mateixos i transcendir les mateixes obres i anar més enllà, on

els camins del veritable art poden transportar l'ésser humà.

En l'actualitat les coses han canviat i les eines per treballar a l'aula s'han convertit en mitjans dependents les unes de les altres, on la matèria troncal es converteix en eix d'un projecte interdisciplinari i les altres matèries li fan costat. Totes les matèries s'enriqueixen les unes de les altres, de manera que l'estudiant arriba a trobar sentit al que fa per les mateixes interrelacions del que se li proposa. Això no deixa de ser un assaig per a la vida.

Educant des de les arts plàstiques, visuals i audiovisuals amb valors, els joves van generar una connexió amb la terra mitjançant la creació de produccions artístiques de petit format. Aquests joves juntament amb altres artistes professionals de diverses confessions i religions van treballar amb un fil comú, transitant pel camí de la *Laudato Si'*, permetent observar

la natura i entrar-hi en contemplació. Ara, els fruits d'aquest treball compartit es poden veure a l'exposició itinerant *Art descalç per la Terra*, impulsada per Justícia i Pau.

Educant des de la classe de Religió i de Valors, i treballant amb projectes artístics, proposem l'experiència que vam viure de presentar l'espiritualitat i el silenci com a espai de connexió de totes les persones i alhora confessions i religions. Va ser una proposta molt ben acollida pels joves, els va obrir el cor i la ment per connectar amb si mateixos i comprendre que tots i totes formem part d'una unitat que ens transcendeix. Vam visitar l'exposició i els nois i noies van agrair la connexió amb la nostra Casa Comuna, des de l'art, des de la pintura, escultura, ceràmica i fotografia. Una exposició creada per part d'artistes professionals i també de grups de joves estudiants.

SALUD PORRAS

Directora del Departament
de Psicologia de la Universitat
Abat Oliba CEU

APUNTS DE PSICOLOGIA

Nadal i els regals veritables

El que de debò sadolla el cor humà
té a veure amb béns que no es compren amb diners

Des de mitjan novembre se'ns recorda a través de publicitat massiva que ens hem de preparar per al Nadal. Tot està ben organitzat per generar sensació d'insatisfacció, necessitats que seran àmpliament cobertes si sucumbim a la temptació consumista. Tot està pensat per consolidar en l'inconscient col·lectiu una idea aparentment innocent, però profundament perversa: si aconsegueixes allò que desitges seràs feliç, i si no aprofites les ofertes ets el raret o poc intel·ligent.

La nostra ment, que està predisposada per afirmar el que percep, acull aquests missatges com a certs, llevat que tinguem pensament crític. Ho vulguem o no, estem exposats a aquest bombardeig. D'aquesta manera, se'ns ofereixen temptacions a mida perfecta, segons les nostres inclinacions. És la serp oferint-te de nou la poma, reiteradament, la teva poma preferida.

D'altra banda, un terme ben

conegut en psicologia, i que és fonamental en la fortalesa mental i capacitat de resiliència, és la tolerància a la frustració. Va ser definit per Albert Ellis, però ja existia molt abans. De fet, la capacitat de l'ésser humà per afrontar les adversitats i el patiment de la vida té a veure amb la virtut de la fortalesa, la templança, la paciència. Jesucrist ja ens va ensenyar a la Creu com n'és, d'important, acceptar el patiment i donar-li sentit. En canvi, orientar la vida cap al confort i l'evitació sistemàtica del malestar i el patiment empitjora la tolerància a la frustració i augmenta la probabilitat de problemes emocionals. Hayes als anys noranta ho va definir com la síndrome d'evitació experiencial. S'ha constatat com actualment predomina aquest pensament orientat a evitar el malestar i les frustracions, perquè s'assumeix que patir és incompatible amb ser feliç.

Així que actualment ens trobem en un context en què, d'una banda,

estem fortament bombardejats amb temptacions de consum, i de l'altra, amb una disminució de la capacitat de patir de la població. De manera que el consumisme campa al seu aire. Però, què té a veure això amb Nadal?

Doncs ben poc, ja que el Nen Jesús no va tenir gaires regals, sinó l'amor dels pares, un pessebre poc confortable, i l'Amor de Déu i els que el van adorar quan el van reconèixer. El que de debò sadolla el cor humà no té a veure amb tenir l'últim, sinó amb béns que no es compren amb diners. Preparar amb amor durant hores un dinar, oferir el nostre temps als que ens estimem o a qui ens necessita, perdonar, desitjar el bé de l'altre, compartir... són els veritables regals. Però per no sucumbir en excés a la temptació hem d'augmentar la nostra tolerància a la frustració i descobrir que la felicitat no té a veure amb augmentar el confort sinó amb eixamplar el cor i la capacitat d'estimar.

Repàs de les notícies més destacades del 2023 que s'han anat publicant a les pàgines del setmanari

DOTZE MESOS EN LA VIDA DE L'ESGLÉSIA

MAC

• **5 de gener.** Funeral de Benet XVI a la plaça de Sant Pere del Vaticà, oficiat pel papa Francesc. El Papa emèrit, gran teòleg, mor el 31 de desembre del 2022, als 95 anys, després de tota una vida de servei a l'Església.

• **7 de gener.** L'Església de Barcelona acomiada Benet XVI amb una missa presidida pel cardenal Joan Josep Omella a la basílica de la Sagrada Família. Entre els assistents es reparteix el suplement especial de *Catalunya Cristiana* dedicat al Papa emèrit.

• **8 de gener.** Mor el jesuïta Lluís Magriñà, als 76 anys, impulsor de la Fundació Jesuïtes Educació.

• **21 de gener.** L'arxidiòcesi de Tarragona compta amb una nova distribució territorial. Es formen cinc nous arxiprestats i un total de 24 Unitats Pastorals.

• **Del 22 al 28 de gener.** Se celebra la VII Setmana de la Bíblia amb el lema "Us anunciem allò que hem vist i sentit".

• **25 de gener.** Missatge de Francesc per a la Quaresma, titulat *Ascesi quaresmal, un camí sinodal*.

• **30 de gener.** Presentat un directori d'entitats d'acció social de la diòcesi de Barcelona.

• **Del 31 de gener al 3 de febrer.** El papa Francesc visita la República Democràtica del Congo, país sacsejat per la violència.

• **Del 3 al 5 de febrer.** El Sant Pare continua el seu periple per Àfrica i visita la República del Sudan del Sud, on participa en una jornada de pregària ecumènica per la pau, juntament amb Justin Welby, arquebisbe de Canterbury i primat anglicà, i Iain Greenshields, moderador de l'Església presbiteriana d'Escòcia.

• **Del 5 al 12 de febrer.** La capital de la República Txeca, Praga, acull les reunions de l'Assemblea continental europea del Sínode 2021-2024.

• **12 de febrer.** Amb motiu del primer aniversari de la mort del bisbe Toni Vadell, *Catalunya Cristiana* el recorda amb diversos articles.

• **14 de febrer.** Els preveres David Abadías i Gerard Villalonga són nomenats bisbe auxiliar de Barcelona i bisbe de Menorca, respectivament.

• **15 de febrer.** El Papa expressa la

seva proximitat a les víctimes del terratrèmol a Turquia i Síria, produït el 6 de febrer.

• **18 de febrer.** El bisbe auxiliar de l'arquebisbat de Los Angeles, David O'Connell, de 69 anys, és assassinat per ferida de bala.

• **7 de març.** La Santa Seu dona a conèixer que el cardenal Joan Josep Omella entra a formar part del Consell de Cardenals.

• **13 de març.** Es commemoren els deu anys de l'elecció del cardenal Jorge Mario Bergoglio com a Papa de l'Església catòlica. *Catalunya Cristiana* entrevista Austen Ivereigh, periodista i biògraf del papa Francesc.

• **15 de març.** L'Escolania de Montserrat crea un nou cor, format per nois i noies de 17 a 24 anys, que s'anomena Cor de Cambra de l'Escolania de Montserrat.

• **25 de març.** El prevere David Abadías és ordenat bisbe a la basílica de la Sagrada Família. El seu lema episcopal és *Servus sum Evangelii* ("Soc servidor de l'Evangeli"). La celebració és presidida pel cardenal Joan Josep Omella.

• **30 de març.** L'Església espanyola va rebre el 2022 un total de 186 noves denúncies d'abusos sexuals, segons informa la Conferència Episcopal Espanyola en roda de premsa.

• **1 d'abril.** El Sant Pare nomena la Gna. Helen Alford, dominica de Santa Caterina de Siena, nova presidenta de la Pontifícia Acadèmia de Ciències Socials.

• **2 d'abril.** Recuperat d'una bronquitis, el Papa presideix les diferents celebracions de Setmana Santa al Vaticà.

• **15 d'abril.** Celebració del 25è aniversari de la Casa Misericòrdia de les Germanes de la Consolació a Reus, que ajuda les persones més vulnerables i en promou l'autonomia.

• **17 d'abril.** El Papa impulsa reformes a l'Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes per incrementar la participació dels laics en els organismes eclesials.

• **22 d'abril.** El prevere Gerard Villalonga rep l'ordenació episcopal i pren possessió de la seu de Menorca en una celebració presidida pel nunci apostòlic, Bernardito Aua.

• **26 d'abril.** Mn. Santiago Bueno és elegit nou degà del Capítol de la Catedral de Barcelona.

• **Del 28 al 30 d'abril.** Viatge apostòlic de Francesc a Hongria. El Papa demana construir ponts entre els pobles per assolir la pau al món.

• **30 d'abril.** El Papa promulga la nova versió del *motu proprio* "Vos estis lux mundi", per tal de prevenir i combatre els abusos sexuals al si de l'Església.

• **3 de maig.** Restaurat el Sant Crist de Lepant de la catedral de Barcelona. El procés d'intervenció ha permès descobrir la policromia original de la talla de fusta.

• **7 de maig.** La Selva del Camp acull la 51ena Jornada nacional del Moviment de Cristians de Pobles i Comarques de Catalunya.

• **De l'11 al 16 de maig.** Càritas internacional renova la seva cúpula directiva durant la 22ena Assemblea General.

• **13 de maig.** El Sant Pare, que continua maldant per aconseguir mediar per la pau entre Rússia i Ucraïna, es reuneix amb Volodímir Zelenski, president ucraïnès, al Vaticà.

• **20 de maig.** Traspàs del sacerdot Ignasi Torrent, als 76 anys.

• **22 de maig.** Mor el jesuïta i teòleg Víctor Codina, als 92 anys.

• **30 de maig.** Francesc presenta la iniciativa Family Global Compact, que posa en diàleg la pastoral familiar amb els centres d'estudi i recerca sobre la família de les universitats catòliques d'arreu del món.

• **5 de juny.** Mn. Armand Puig assumeix la responsabilitat de presidir l'Agència per a l'Avaluació i la Promoció de la Qualitat de les Universitats i Facultats Eclesiàstiques de la Santa Seu.

• **6 de juny.** El cardenal Matteo Zuppi es reuneix amb el president ucraïnès Zelenski a Kíiv per negociar passos cap a la pau.

• **16 de juny.** Susana García, mare general de les Carmelites de Sant Josep, és elegida nova presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya.

• **20 de juny.** Es presenta *Instrumentum laboris*, el document amb preguntes clau per a la primera sessió del Sínode de Bisbes.

• **22 de juny.** L'Informe de Llibertat Religiosa en el Món 2023, d'Ajuda a l'Església Necessitada, revela que la persecució per causa de la fe s'ha aguditzat i ha augmentat la impunitat.

• **1 de juliol.** El Papa nomena l'arquebisbe argentí Víctor Manuel

Fernández nou prefecte del Dicasteri per a la Doctrina de la Fe. El mateix dia, els claretians comencen l'Any Jubilar Claretí, que commemora el 175è aniversari de la fundació de la congregació.

• **6 de juliol.** La memòria de Càritas Catalunya informa que va atendre 249.182 persones el 2022, un 5% més que l'any anterior.

• **13 de juliol.** El Papa nomena Mons. Sergi Gordo, bisbe auxiliar de Barcelona des del 9 de setembre del 2017, nou bisbe de Tortosa.

• **De l'1 al 6 d'agost.** Milers de joves d'arreu del món —entre ells, 6.200 catalans— peregrinen a Lisboa per participar a la Jornada Mundial de la Joventut. Un esdeveniment eclesial que compta amb la presència del Sant Pare.

• **30-31 d'agost.** El Seminari diocesà d'Urgell acull les Jornades de Teologia que organitza cada final d'estiu la Delegació d'Ensenyament del bisbat d'Urgell.

• **Del 31 d'agost al 4 de setembre.** Viatge apostòlic de Francesc a Mongòlia. La petita comunitat catòlica d'aquest país asiàtic vibra amb la visita del Sant Pare.

- **2 de setembre.** Es commemoren els 400 anys de la mort del poeta i eclesiàstic Francesc Vicent Garcia Ferrandis. La Institució de les Lletres Catalanes organitza l'Any Rector de Vallfogona.
- **7-8 de setembre.** Amb motiu de la celebració del 150è aniversari del patronatge de la Mare de Déu de Meritxell, el secretari d'Estat del Vaticà, Pietro Parolin, viatja al Principat d'Andorra.
- **8 de setembre.** S'inaugura la renovada pinacoteca gòtica de la catedral de Tarragona
- **9 de setembre.** Mons. Sergi Gordo inicia el seu ministeri com a bisbe de Tortosa. En una celebració molt viscuda i participada, el prelat assegura que arriba "amb desig de servir amb alegria".
- **29 de setembre.** Eduard Sala és nomenat director de Càritas diocesana de Barcelona, el qual pren el relleu de Salvador Busquets.
- **2 d'octubre.** Mor el sacerdot, periodista i escriptor Mn. Josep Maria Alimbau, als 92 anys.
- **4 d'octubre.** Publicada l'exhortació apostòlica *Laudate Deum*, del papa Francesc, sobre la cura del medi ambient.

- **Del 4 al 29 d'octubre.** Celebració de la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes, dedicada al tema de la sinodalitat, amb l'assistència de 365 membres amb dret a vot, incloses 54 dones.
- **Del 6 al 9 d'octubre.** El pelegrinatge a Roma pels 800 anys de la Confraria de la Mare de Déu de Montserrat permet mostrar al món la vitalitat religiosa i cultural de Catalunya.
- **19 d'octubre.** Jornada de reflexió al Congrés Quòrum 23 sobre la renovació de la identitat i la missió de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya.
- **25 d'octubre.** El bisbe de Terrassa, Salvador Cristau, i l'alcalde de la ciutat, Jordi Ballart, informen al Papa de la candidatura de la Seu d'Ègara per ser inscrita a la Llista Indicativa de Patrimoni Mundial de la Unesco.
- **27 d'octubre.** El Pontífex convoca una jornada de dejuni i pregària per la pau a Terra Santa.
- **12 de novembre.** Benedicció i il·luminació de les torres dels evan-

gelistes a la basílica de la Sagrada Família, en un acte presidit pel nunci del Papa a Espanya, Bernardo Auza.

- **17-18 de novembre.** La Salle Bonanova de Barcelona acull el congrés "Inspira. Per a parròquies en sortida", organitzat per l'arxidiòcesi de Barcelona. El propòsit principal és convidar les parròquies a ser més missioneres.
- **19 de novembre.** Centenari del naixement de sor Genoveva Maspip, coneguda com "la mare dels pobres".
- **30 de novembre.** Mor el P. Joan Botam, ànima de l'ecumenisme a Catalunya, als 97 anys.
- **9 de desembre.** Traspàs de Mons. Carles Soler i Perdigó, bisbe emèrit de Girona, als 91 anys.
- **10-11 de desembre.** Commemoració dels 900 anys de la consagració de les esglésies romàniques de Sant Climent i Santa Maria de Taüll.
- **16 de desembre.** Mor el jesuïta i teòleg P. Jesús Renau, col·laborador habitual de *Catalunya Cristiana*.

El sofriment, i sobretot el sofriment dels innocents, és un misteri insoluble per a la intel·ligència humana

El sofriment dels innocents

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità
de Tarragona i primat

Benvolgudes i benlloguts, som a l'últim dia de l'any, el darrer diumenge del calendari civil. Aquest any, en l'escaiença del dia en què l'Església celebra la festa de la Sagrada Família, en aquesta setmana en què hem celebrat la diada dels Sants Innocents, voldria, amb vosaltres, reflexionar sobre el sofriment dels innocents.

Albert Camus, en la seva famosa obra *La Peste*, presenta amb cruesa el problema del sofriment. El fill del jutge Othon es troba greument malalt. Aleshores, el pare Paneloux, que practica la pastoral de la por, demana un miracle, però aquest no arriba. L'infant mor. El Dr. Rieux diu al jesuïta: "Vostè sap molt bé que aquest era innocent." I el nostre cor li dona la raó. El sofriment

dels infants, dels innocents, continua sent la punta més afilada del problema del mal. La sensibilitat de l'home modern refusa una creació en la qual els innocents són turmentats. L'objecció, sense el vigor literari que té el Premi Nobel francès, però amb tota la força d'una realitat punyent viscuda, ens la formulem dia rere dia: "Si Déu és bo, si Déu és pare, per què?" El sofriment, i sobretot el sofriment dels innocents, és un misteri insoluble per a la intel·ligència humana. I els qui hem de donar raó de la nostra esperança preferiríem romandre en silenci davant la perplexitat de determinats fets. Però no podem callar. Des de la fe hem de dir una paraula. No esquinçarem el vel del misteri, però podem il·luminar-lo.

Esperar no és fonamentar-se en raons humanes per ser optimista, per exemple, dient que "tot acabarà arreglant-se", o que "Déu acabarà fent un miracle per evitar tant de sofriment". Això no és esperança cristiana; és, com a molt, confiança, o, amb massa freqüència, tan sols presumpció. Com afirmava Charles Moeller, "l'optimisme és el succedani ateu de l'esperança teològica" (*Literatura del segle XX i cristianisme*, t. I, 113). El retrat del cristià en *La Peste* de Camus, representat pel pare Paneloux esdevé una caricatura. No es pot reduir el tema al fet que si es creu en Déu, aleshores es resa i es deixa de lluitar. És necessari lluitar i, a la vegada, posar-se de genolls. El cristià sap que si es creua de braços

quan hi ha problemes greus vindrà el desastre, llevat que hi hagi un miracle excepcional.

Amb tot, quan en la vida es palpa la pròpia insuficiència, expressada en el sofriment dels innocents, no hi ha més que una resposta. O bé s'admet la fe cristiana o bé se la refusa. Si s'admet, aleshores és necessari assumir-la en la seva totalitat i considerar que, en la revelació cristiana, el major torturat i innocent de la història és Crist mateix. Únicament qui contempla Jesús sagnant, escopit, coronat d'espines, fet la befa de la soldadesca, i confessa que és el Fill de Déu, l'estimat en qui el Pare s'ha complagut, esdevé capaç de llegir quelcom en les pàgines ennegrides pel sofriment humà.

És necessari, per tant, lluitar contra el sofriment dels innocents, com fa el Dr. Rieux de l'obra de Camus, però també saber que la seva mort no és un cataclisme definitiu. És el revers d'un misteri d'unió amb la Creu de Jesús. Cap religió, llevat de la cristiana, dona una explicació adequada. I aquesta explicació és un misteri. Però un misteri "encarnat" en la persona mateixa del fundador del cristianisme. Aquesta encarnació continua al llarg dels temps en els sants, en els innocents. És un misteri, però refusar-lo implica un nus d'obscuritat encara més gran. Al capdavall, també l'Església, quan és fidel a Crist, sofreix persecució per la justícia.

Us desitjo a tots un Bon any nou.

Som nosaltres també fecunds en les nostres tasques, iniciatives, compromisos?

**AGUSTÍ CORTÉS
SORIANO**

Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

Només l'amor és fecund

Dèiem que en Maria, la mare de Jesús i nostra, tots som mares, o hem de ser-ho. Dèiem fins i tot que tots som mares de Jesús quan evangelitzem i eduquem algú acompanyant-lo en la seva maduració de fe, ja que l'objectiu d'aquestes tasques és justament conformar Jesucrist en l'altre, és a dir, que ell adquireixi la forma de Jesucrist. Avui diem que l'única cosa que fa possible aquesta maternitat és l'amor, l'amor de Déu en nosaltres.

A l'inici del nou any recordem el moment de l'Anunciació. Entre la paraula de l'àngel "ets plena de gràcia" i aquesta altra "concebràs en el teu ventre i donaràs a llum un Fill" hi ha una relació directa: Maria és mare perquè és plena de gràcia.

Som nosaltres també fecunds en les nostres tasques, iniciatives, compromisos?

Sincerament, podríem portar aquí nombrosos exemples d'esterilitat. Parlem d'esterilitat i fecunditat des del punt de vista espiritual. Segons la manera de mirar, podem dir que fem moltes coses bones en si mateixes, o potser afirmem que ens trobem es-

tancats i inútils, a la vista de les crisis socials, personals, econòmiques, que ens envolten. En un sentit, el resultat de l'estadística pot ser molt positiu: hi ha els avanços científics i tècnics, les malalties que es curen, la facilitat de les comunicacions, la producció d'aliments, el control sobre els fenòmens naturals, etc. Però en un altre sentit, veiem que estem molt lluny de gaudir de la justícia, de viure en pau, de ser realment lliures, de gaudir d'una alegria realment duradora i profunda, de la unitat en el respecte al divers, del progrés real, etc. Són multitud els innocents que moren!

Aquesta doble sensació també es dona en l'àmbit personal (moral) i en l'àmbit estrictament eclesial. No són pocs els esforços fracassats perquè les coses canviïn. Quants treballs evangelitzadors sense resultats! Quants recursos nous que a la llarga deixen les coses com estaven! Quantes novetats que enlluernen al principi, per acabar desencisant-nos al moment!

Acceptem l'escassa o nul·la fecunditat dels nostres esforços. Però tenim un punt de referència on mirar. Mirar amb agraïment i amb desig d'aprendre. Perquè tots som beneficiaris d'aquesta fecunditat, en formem part en tot sentit, rebent-la i oferint-la.

La Mare de Déu degué fer moltes coses en l'àmbit de la família, com a esposa, en la comunitat jueva i al poble. Però entre tot el que ella va fer hi ha una sola obra que va omplir tota la seva existència, donant-li ple sentit, fins a definir-la totalment: ser mare de Jesús. A més el seu ser personal, el sentit de tot el que ella era i feia, no consistia en les seves accions i els seus treballs, sinó en l'amor que posava en tot això. D'aquí la seva fecunditat.

Es feia mare fecunda quan acollia la vocació i la missió de part de Déu.

Era fecunda en el seu silenci, quan escoltava i guardava en el seu cor el que es deia de Jesús.

Era fecunda quan va pregar el seu Fill que ajudés els nuvis de Canà.

Era fecunda en la recerca i seguiment del seu Fill.

Era fecunda al peu de la Creu, compartint el dolor redemptor de Crist.

Continua sent fecunda en les nostres vides de fe, des del cor de l'Església, quan al costat del seu Fill roman activa, aportant el seu amor a la fecunditat de tot el Poble de Déu.

No podem calibrar ni mesurar la fecunditat, l'eficàcia de tant d'amor. Però la veritat és que no té límit. Sabem que serà eficaç en el cor obert i disponible.

CONSULTORI BÍBLIC

On consta que sant Joaquim i santa Anna eren els avis de Jesús?

PILAR CASALS

Biblista i egiptòloga

Cada 26 de juliol celebrem la festa de sant Joaquim i santa Anna, pares de Maria i, per tant, avis de Jesús. El cert és que si llegim el NT i cerquem en els evangelis de la infància no n'hi ha cap referència. Si ampliem el cercle de la lectura, però, ens els trobem en el *Protoevangeli de Jaume*, un text "apòcrif", o millor dit, "no canònic". Aquest text, juntament amb d'altres, va influenciar la litúrgia i l'espiritualitat del cristianisme naixent, conjuntament amb els textos que van acabar formant part del cànon.

El text presenta Joaquim i Anna com un matrimoni que no ha sigut beneït amb descendència. Les ofrenes i les pregàries seran escoltades i un àngel es presentarà a Anna amb l'anunci que serà beneïda amb una descendència de la qual tothom parlarà. El text continua explicant el naixement i la vida de Maria fins a ser mare de Jesús. La seva lectura revela com l'autor, o autors, coneixia els evangelis canònics (va ser escrit entre els segles II i IV aC), i recull altres detalls que es troben arrelats a la tradició —és l'origen, per exemple, de concebre Josep com un home vidu i vell o el fet de néixer en una cova.

Aquesta tradició va ser recollida segles més tard (c. 1260) per Iacopo de Varazza al seu llibre *Legenda sanctorum*, més conegut com la *Legenda aurea*. Un recull de més de 150 vides de sants i santes, obra encara consultada pels historiadors de l'art per conèixer-ne la iconografia. L'obra es va estendre arreu i se'n van fer nombroses còpies, reflex de la seva gran popularitat. Una de les primeres adaptacions és de finals del mateix segle XIII en català, *Vides de sants rosselloneses*, i la tradició s'estén fins als nostres dies, connectant-nos així amb els primers cristians.

PER A CONSULTES:

redaccio@catalunyacristiana.cat

COMENTARI DE LA PARAULA

Meravellats del que es diu de l'infant

JAUME BALATEU

Biblista

Il·lustració: Glòria Monés

La primera escena de l'evangeli d'avui parla de dos costums israelites que trobem en el Pentateuc, la presentació o consagració del primogènit en el temple i la purificació de la mare després del part. La intenció de Lluc, que barreja els dos costums, és la de remarcar la fidelitat de Josep i Maria a les tradicions del poble d'Israel per reflectir com la Llei, paraula que surt fins a tres vegades, es compleix en Jesús.

La segona escena revela la universalitat del missatge de Jesús. La salvació que s'anunciava en el càntic de Zacaries arriba ara amb Jesús, nom que vol dir "el Senyor salva". Lluc repeteix fins a tres vegades la paraula "Esperit" per subratllar que Simeó, home just i pietós, també és ple de l'Esperit Sant. Ell esperava "L'hora en què Israel seria consolat", una expressió rabínica típica que es refereix al Messies i els temps messiànics. El que anuncia el càntic de Simeó, *nunc dimittis*, és la salvació de Déu per a tots els pobles de la terra a través de Jesús.

Ara bé, el pla de salvació no estarà exempt de dificultats i dolor. Les paraules de Jesús seran com una espasa de dos talls. Paraules de salvació, sí, però també de judici. No tothom

l'acceptarà, hi haurà divisió per causa seva. L'ànima de Maria serà traspasada per aquesta "espasa". D'una banda, pel dolor de veure el seu fill a la creu i, de l'altra, pel rebuig a Jesús per la majoria del poble d'Israel. Malgrat tot, aquest anunci profètic s'ha de proclamar. I qui millor —en l'Evangelí de Lluc la figura femenina és molt valorada—, sinó una dona, Anna, vídua que prega nit i dia, per donar gràcies a Déu i esperança a tothom.

Malgrat els anuncis anteriors de l'àngel Gabriel a Maria a Natzaret i el dels pastors a Josep i Maria a Betlem, les paraules de Simeó en el Temple de Jerusalem meravellen els pares de Jesús i no entenen el seu significat. Tanmateix no el rebutgen, ni hi posen cap impediment, senzillament les accepten i deixen que Jesús faci el seu camí, creixent i enfortint-se, amarat de la saviesa que Déu li ha donat. Moltes vegades ignorem les respostes a totes les preguntes que ens suscita l'escolta de la Paraula. Acollim-la, meditem-la de nit i de dia i, com va fer Simeó, que va anar al Temple en el moment oportú, deixem que l'Esperit guï els nostres camins i ens faci altaveus d'esperança, com Anna.

Sagrada Família

Lectura primera

Gn 15,1-6.21,1-3

El teu hereu serà el fill que naixerà de tu

Lectura del llibre del Gènesi

En aquells dies, el Senyor va fer sentir la seva paraula a Abram en una visió i li digué: “No tinguis por, Abram: jo soc el teu protector. La teva recompensa serà molt gran.” Abram li respongué: “Senyor, Déu meu, què em donareu? Jo me’n vaig sense fills, i l’hereu de casa haurà de ser Elièzer de Damasc.” Abram afegí: “No m’heu donat descendència i el meu hereu haurà de ser un dels meus servidors.” Llavors el Senyor li va fer sentir la seva paraula i li digué: “No serà pas aquest, el teu hereu: serà el fill que naixerà de tu.” Després el Senyor el va fer sortir a fora i li va dir: “Mira el cel i posa’t a comptar les estrelles, a veure si les pots comptar; doncs, així serà la teva descendència.”

Abram cregué en el Senyor i el Senyor ho tingué en compte per donar-li una justa recompensa. El Senyor visità Sara tal com havia dit, i va complir en ella allò que havia promès. Sara va concebre i va donar un fill a Abraham a les seves velleses, just al temps que Déu li havia predit. Abraham va posar el nom d’Isahac al fill que li havia nascut, que Sara li havia infantat.

Evangelí

Lc 2,22-40

El noi creixia i era entenimentat

Lectura de l’evangelí segons sant Lluç

Passats els dies que manava la Llei de Moisès referent a la purificació, els pares de Jesús el portaren a Jerusalem per presentar-lo al Senyor, [complint el que prescriu la Llei, que tot noi fill primer sigui consagrat al Senyor. També havien d’oferir en sacrifici “un parell de tórtres o dos colomins”, com diu la Llei del Senyor.

Hi havia llavors a Jerusalem un home que es deia Simeó. Era un home just i pietós, que esperava l’hora en què Israel seria consolat, i tenia en ell l’Esperit

Salm responsorial

104

Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, feu conèixer entre els pobles les seves gestes.

Dediqueu-li càntics, acompanyeu-los amb cítares, feu l’elogi de les seves meravelles. R.

R. El Senyor, el nostre Déu recorda sempre l’aliança.

Glorieu-vos del seu nom sagrat, alegreu-vos els qui busqueu el Senyor.

Penseu en el Senyor i en el seu poder, busqueu sempre la seva presència. R.

Recordeu les meravelles que ell obrà, els seus prodigis i les seves decisions.

Descendants d’Abraham, el seu servent, fills de Jacob, el seu elegit. R.

Recorda sempre l’aliança, la promesa feta per milers de generacions, l’aliança pactada amb Abraham, el jurament fet a Isahac. R.

Sant. En una revelació, l’Esperit Sant li havia promès que no moriria sense haver vist el Messies del Senyor. Anà, doncs, al temple, guiat per l’Esperit Sant, i quan els pares entraven amb el nen Jesús, per complir en ell el que era costum segons la Llei, Simeó el prengué en braços i beneí Déu dient: “Ara, Senyor, deixeu que el vostre servent se’n vagi en pau, com li havíeu promès. Els meus ulls han vist el Salvador que preparàveu per presentar-lo a tots els pobles; llum que es reveli a les nacions, glòria d’Israel, el vostre poble.” El seu pare i la seva mare estaven meravellats d’això que es deia d’ell.

Simeó va beneir-los i digué a Maria, la seva mare: “Aquest noi serà motiu que molts caiguin a Israel i molts d’altres s’alcin; serà una senyera combatuda, i a tu mateixa una espasa et traspasarà l’ànima; així es revelaran els sentiments amagats als cors de molts.”

Lectura segona

He 11,8.11-12.17-19

La fe d’Abraham, de Sara i d’Isahac

Lectura de la carta als cristians hebreus

Germans, gràcies a la fe, Abraham, quan Déu el cridà, obeeí a la invitació d’anar-se’n a la terra que havia de posseir en herència. Sortí del seu país sense saber on aniria.

Gràcies a la fe, igual que Sara, que era estèril, Abraham obtingué la capacitat de fundar un llinatge, tot i la seva edat avançada; i és que va creure en la fidelitat de Déu que li ho havia promès. Per això d’un sol home, ja caduc, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar.

Gràcies a la fe, Abraham, posat a prova, oferí el seu fill Isahac. I era el seu fill únic que oferia, el que havia rebut les promeses. Déu havia dit d’ell: Per Isahac tindrà la descendència que portarà el teu nom. Però Abraham confiava que Déu seria prou poderós per ressuscitar un mort. Per això recobrà el seu fill, com una prefiguració d’aquesta veritat.

Al·leluia

Déu antigament havia parlat als pares per boca dels profetes, però ara ens ha parlat a nosaltres en la persona del Fill

Hi havia també una profetessa, Anna, filla de Fanuel, de la tribu d’Aser. Era d’edat molt avançada: havia viscut set anys amb el seu marit, però havia quedat vídua fins aleshores, als vuitanta-quatre anys. Mai no es movia del temple, dedicada nit i dia al culte de Déu amb dejunis i oracions. Ella, doncs, que es trobava allà a la mateixa hora, donava gràcies a Déu i parlava del nen a tots els qui esperaven el temps en què Jerusalem seria redimida.]

I quan hagueren complert tot el que ordenava la Llei del Senyor, se’n tornaren a Galilea, al seu poble de Nazaret. El noi creixia i es feia fort, era entenimentat i Déu li havia donat el seu favor.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

CICLE LITÚRGIC B; FERIAL I i II
TEMPS DE NADAL
SALTERI: SETMANA I

Desembre

31. DIUMENGE

Sagrada Família (F), *Blanc*. Lectures: Gènesi 15,1-6; 21,1-3 / Salm 104 / Hebreus 11,8.11-12.17-19 / Lluç 2,22-40
SANTORAL: Coloma, vg. i mr.; Sabinià, b. i mr.; Silvestre I, p. i mr.

Gener 2024

1. DILLUNS

Santa Maria Mare de Déu (S), *Blanc*. Lectures: Nombres 6,22-27 / Salm 66 / Gàlates 4,4-7 / Lluç 2,16-21
SANTORAL: Almaqui, mr.; Concordi, prve. i mr.; Eufrosina, vg.

2. DIMARTS

Sant Basili el Gran i Gregori Nazianzè, b. i dr. de l'Església (MO), *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,22-28 / Salm 97 / Joan 1,19-28
SANTORAL: Adelard, ab.; Emma, vg.; Isidor d'Antioquia, b. i mr.

3. DIMECRES

Fèria, *Blanc*. O bé **Santíssim Nom de**

Jesús (ML), *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2,29-3,6 / Salm 97 / Joan 1,29-34
SANTORAL: Anter, p. i mr.; Fulgenci, b.; Genoveva, vg.

4. DIJOUS

Fèria, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 3,7-10 / Salm 97 / Joan 1,35-42
SANTORAL: Àngela de Foligno, rel.; Isabel-Anna Seton, rel.; Odiló, ab.; Rigobert, b.

5. DIVENDRES

Fèria, *Blanc*. Lectures: 1 Joan 3,11-21 / Salm 99 / Joan 1,43-51
SANTORAL: Carles de Sant Andreu, rel.; Joan Nepomucè Newman, b.; Simeó Estilita, mjo.; Telèsfor, p. i mr.

6. DISSABTE

Epifania del Senyor (S), *Blanc*. Lectures: Isaïes 60,1-6 / Salm 71 / Efeis 3,2-3a.5-6 / Mateu 2,1-12
SANTORAL: Macra, vg. i mr.; Melcior, Gaspar i Baltasar; Nilamó

El Sant 2 de gener

Adelard, abat

Sant Adelard era net de Carles Martel, i cosí germà de Carlemany. Nascut el 752, el 773 va decidir abandonar tots els seus títols i la família per entrar a la comunitat benedictina de Corbie, a la Picardia (França). Al monestir va començar sent el jardiner, però amb la seva feina, pregària i humilitat finalment va esdevenir-ne l'abat. La seva saviesa va fer que Carlemany el cridés perquè fos el seu conseller. D'aquesta manera, va ser obligat pel rei a abandonar el monestir i treballar per a ell com a ministre en cap del

seu fill. Tot i ser conseller del rei, va ser acusat de donar suport a les forces enemigues i va ser desterrat a un monestir de l'illa d'Heri. Cinc anys més tard, va tornar a ser cridat a la cort, i va aconsellar la noblesa fins que es va retirar a l'abadia de Corbie, on va morir el 2 de gener del 826. Després de la mort se li van atribuir diversos miracles, que van fer que el 1024 el papa Joan XIX el canonitzés. Actualment, és considerat sant patró en diversos temples catòlics i pobles de França, i també dels jardiniers.

MN. RAFEL SERRA
Sacerdot de l'arquebisbat
de Tarragona

Nadal ens dona la certesa que Déu ha entrat en la nostra història per no deixar-la mai més

Un nou any de Déu

Si teniu voluntat de llegir aquest article ja estarem en l'any nou 2024, pel qual augurem per als lectors els millors desitjos de pau. Pau al món, pau a l'Església, pau a les nostres famílies, pau al cor. La meravella de l'any litúrgic fa que cada Nadal sigui un esdeveniment espiritual i sempre nou. El naixement de Jesús és únic i irrepetible, però la gràcia d'aquell esdeveniment és donada a totes les generacions i a cada existència cristiana com una gràcia sempre nova. També és molt significatiu que el darrer dia de l'octava sigui dedicat a Maria. Com si l'Església no pogués marxar de prop del bressol de Jesús sense aixecar els ulls i mirar a Maria i donar-li el títol de la fe més gran: "Mare de Déu" (*Theotókos, Mater Dei*).

Nadal ens dona la certesa que Déu ha entrat en la nostra història per no deixar-la mai més. Nadal ens dona el goig de saber que Déu serà sempre "Déu en nosaltres" i que no pot retrobar la pròpia glòria sense la humanitat que ha assumit i ha salvat. També és cert que l'any nou ve marcat per tantes qüestions paoroses i que provoquen un immens dolor a la humanitat (els conflictes armats a les terres d'Ucraïna, la barbaritat ignominiosa de la Franja de Gaza, els moviments migratoris infrahumans, el canvi climàtic) i, en l'Església, la secu-

laritat creixent de la societat, en la qual el nom de Déu deixa de ser significatiu, i les qüestions intraeclesials, que cansen i fan patir. La celebració litúrgica ens porta sempre allí on l'Església troba el seu Senyor, allí on l'Església sempre pot tornar a començar, allí on hi ha l'alegria nova. De fet, la gràcia de l'Encarnació ha esdevingut gràcia eucarística. Amb la presència de Crist, tota melancolia és exclosa, car se salva sempre l'esperança. Una esperança que només pot ser teologal. Sí, és l'hora de la fe i de l'esperança. Viure l'essencialitat de la fe vol dir viure la comunió teologal amb el Senyor Ressuscitat deixant que el Cos místic creixi amb nosaltres i per nosaltres. El Senyor no ens ha cridat a omplir esglésies i menys a mantenir temples, ens ha cridat a continuar la seva missió: "Com el Pare m'ha enviat així us envio a vosaltres" (Jn 20,19ss). Els camins de la sinodalitat són camins de fidelitat en la recerca del camí que el Crist ha obert per nosaltres cap al Pare, el Senyor ha obert el camí de la fe i el du a terme (He 10,20). Un camí viu i sempre nou. Un camí en el qual tots hem d'esdevenir deixebles missioners de Crist. Segurament és cert que vivim, no tan sols una època, sinó un canvi d'època, però també és absolutament cert que "Jesucrist és el mateix, ahir, avui i per sempre" (He 13,8).

Agustí Codinach

Pessebre de l'església de Sant Oleguer, de Barcelona.

“Un pessebre a la runa”

Aquest any hi ha un pessebre, que té una cova d'enderroc. Les parets són grises i brutes i estan plenes de pols.

Les figures miren amb tristesa, tenen, en el semblant, la por de les bombes i la guerra, que els oprimeixen el cor.

Aquí, enmig de tanta runa, hi trobem un petit bressol, amb un infant dolç que plora, perquè no l'estima tothom.

Els àngels canten i canten: “Pau!, aquí i a tot arreu!” Això és el desig fervent

d'aquest petit Infant, Home i Déu.

Nadal és obrir-nos als altres. És saber allargar sempre la mà. És veure de Jesús la imatge plasmada en cada ésser humà.

Prou de bombes i metralla!... Prou de tan cruel sofriment!... Obrim-nos a la misericòrdia i fem-nos amics de tota la gent.

Que l'Infant no plori més, entre tanta runa i tanta pols.

Que el seu dolç somriure arribi al fons de tots els cors.

Serà, doncs, el Nadal de Déu, si ens estimem amb germanor i si escampem a tot arreu la joia i l'esperança de l'amor.

Tant de bo que aquesta nit, quan mirem el firmament estrellat, ressoni a les nostres oïdes el crit: “Joia a tots, perquè avui és Nadal!”

MONTSERRAT LLOPART

“Clam messiànic”

Altre Nadal amb terrenals desastres, plora el planeta malmenat, s'ignoren frívolament les naturals cadències, l'ordre dels segles.

L'home braveja genials avenços, salta els seus límits, desafia normes, cau en malèvolos pensaments i riscos ultra mesura.

Resta minvada la fraterna estima, broten conflictes que l'orgull apeixa, falta senderi i s'engrandeix la rauxa: tot de seguida.

Qui frenarà la inexistent drecera? Qui indicarà la dreturera ruta? Qui guarirà les horroroses nafres? Salva'ns, Messies!

JOSEP RUAIX I VINYET

Cartes

Arribar amb tristor, però sortir amb molta pau

El novembre vam acomiadar la nostra mare. Família i amics ens vam fer abraçades que repartien l'amor que un vincle així genera. I és el final de la seva presència física el que ens marca una presència, un impacte més emocional que mai.

Els tanatoris són espais de comiat, però també d'acollida. En les paraules de les seves cerimònies podem trobar consol, serenor, companyia i esperança. I això és el que ens va donar les que va dedicar mossèn Enric Grifó a la nostra mare al tanatori Àl-tima de Ronda de Dalt, a Barcelona. No ens havíem vist mai, no sabia res de nosaltres, però va arrodonir un comiat proper i, sobretot, ens va fer sentir com si la tinguéssim amb nosaltres, ens la va apropar. "Amb aigua rego la llavor que farà créixer la Carme al cel, per aquella vida eterna en què volem retrobar-la", va dir.

Vam poder veure com alguns dels assistents que sabem que no són de missa li donaven les gràcies per tan entranyable manera d'ajudar-nos a marxar amb molta pau. No és això el que ens reconforta més? Marxar en pau, quedar en pau, viure en pau i amb l'esperança de la retrobada i, mentrestant, la nostra bonica missió de saber transformar l'absència en presència.

No ens treu el dolor, no ens treu la pena ni la tristor, però fa que un vel

d'esperança —una bufanda ara que ens arriba el fred— pugui situar-se per sobre de totes aquestes emocions i fer-les llavor també en aquest pensament, el més bonic, de la futura retrobada i, mentrestant, de la companyia etèria, contínua i eterna. I tan o més important, ens la situa en l'eterna vida amb tots els seus, la llavor que la farà créixer en la glòria és gran part de la pau que sentim. Gràcies, mossèn Enric, i gràcies a totes les persones que acompanyen amb la seva feina aquest moment tan increïblement dur, fent-lo una mica més suau, amb la seva humanitat.

CARME ESCALES

Informacions útils

Faig una petita part del programa de ràdio *Veus de la Parròquia* que la parròquia de Sant Just Desvern té a Ràdio Desvern (la nostra emissora local). Em va molt bé llegir la vostra revista, perquè conté informacions i comentaris que em són molt útils. Enhorabona per la vostra tasca!

MONTSERRAT RAJADELL

PODEU ENVIAR LES CARTES A:
redaccio@catalunyacristiana.cat

POSTALS DES D'ANDALUSIA

Gratitud i perdó en l'“adeu” a l'any passat

Dir “adeu a un any” és tot un bonic gest amb el temps, valorar-lo en la seva justa mesura, reflexionar-hi i aprendre sempre de les grans lliçons que ens deixa. Perquè, al cap i a la fi, l'home és un “ésser itinerant”, un “pelegrí”. Abraham va ser pelegrí cap a la terra promesa, no només des del país dels seus pares, també en el seu sortir des del present per encaminar-se cap al futur. Tota la seva vida apunta cap endavant, és una dinàmica del caminar com a pelegrí de la fonamentat en la promesa.

Vivim ja els darrers dies d'aquest 2023. En el moment d'acomiar-lo, col·loquem dos sentiments en els nostres llavis: primer, un sentiment de gratitud, per sentir-nos part de la caravana humana, per haver après que la vida és una bella aventura, malgrat possibles desastres personals o socials, que nosaltres protagonitzem en bona part, i que “viure” és “sentir, pensar, decidir”, gaudir de la nostra llibertat personal i col·locar granets de sorra que ajudin els altres.

I el comiat de l'any passat comporta també un intens sentiment de “perdó”, pel que hem fet malament, sobretot si feia mal al nostre proïsme, i, especialment, “perdó” pel que no hem fet i teníem l'obligació d'haver-ho fet. Com recordem i com en fan, de mal, els anomenats “pecats d'omissió”! Promeses no acomplides, obligacions no realitzades, paraules donades i compromisos adquirits que es van quedar a la cuneta de l'oblit.

Val la pena dedicar uns minuts per “acomiar aquest any que acaba”. Diguem-li adeu amb gratitud i amb el petit esquinc interior de no haver “fet servir els seus dies ni les seves hores” amb rigor i encís. Ara ja ens toca fer un nou “brindis”.

ANTONIO GIL
 Sacerdot i periodista

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

Dr. Rafael Solanas Anglada

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 20 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
 c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

ANÀLISI

Reflexions impopulars

JOSEP RUAIX I VINYET

Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

“La tradició hispànica de celebrar l’Epifania, tal com es fa actualment, em produeix incomoditat”

Voldria exposar unes reflexions personals, tot i saber que seran impopulars; tanmateix, crec que és bo d’exposar-les; si més no, jo en sento la necessitat. Recalco que són reflexions personals, bo i entenent que moltes altres persones ho veuen diferent. No vull imposar res, sinó simplement exposar el meu punt de vista.

Doncs bé, recordo que, en la meua llunyana infantesa, quan vaig saber la veritat sobre la manera com se celebrava la festa dels Reis d’Orient a casa nostra, vaig tenir una gran desil·lusió, tan gran que vaig pensar que no compensava la il·lusió que havia tingut fins aleshores. Recentment, s’hi ha afegit l’experiència d’una nena de vuit anys, familiar meua, que, així mateix, en descobrir la veritat, va preguntar si la narració bíblica que s’hi refereix és també falsa. (I ací haig d’apuntar marginalment que, per a alguns exegetes, la narració bíblica de la infància de Jesús no té un caràcter històric pròpiament dit; ara bé, sí que, mirem-ho com vulguem, té un caràcter almenys simbòlic, conté unes veritats teològiques profundes i, no cal

dir-ho, té vigència litúrgica plena.)

De fet, ja fa anys que la tradició hispànica (que, per cert, es remunta només a mitjan segle XIX) de celebrar l’Epifania tal com es fa actualment em produeix incomoditat. Dic “tradició hispànica” perquè, segons tinc entès, només se celebra així a Espanya i en algunes antigues colònies seves. A Itàlia, per exemple, tenen la tradició de la Befana, mot que prové d’Epifania però que s’associa a una mena de bruixa, que porta uns regals molt modestos. Tots sabem que existeixen altres tradicions lligades al temps nadalenc i als regals (tió, papà Noel, arbre...), però no tenen inconvenients tan clars com la celebració hispànica dels Reis.

Aquests inconvenients, al meu entendre, es poden resumir en dos: 1) La tradició actual es basa en una falsedat. I, així, ens podem preguntar: ¿és lícit mentir als infants, encara que sigui amb la bona intenció de crear-los una il·lusió? 2) Barreja aquesta falsedat amb la religió. Doncs també ens podem demanar: ¿és convenient barrejar una “comèdia” amb fets religiosos, de tal manera que els infants també poden sospitar que la religió

 Club Nous Amics

ET PORTA A FÀTIMA

Pelegrinatge al Santuari de Fàtima, mundialment conegut per les aparicions de la Mare de Déu

De l'11 al 13 de març del 2024, viatjarem a un dels centres de pelegrinatge marià més importants d'Europa i gaudirem de la bellesa de Lisboa, la capital portuguesa

No et quedis sense plaça

Apunta't a aquest pelegrinatge amb preus especials per als membres del Club Nous Amics*.

Per a més informació, truca al telèfon: 93 122 67 00.
info@rtcultural.com

*Viatge organitzat per RT Cultural, partner oficial de Club Nous Amics.

Flickr / Mikel Seijas Alonso

Els infants reben amb il·lusió els regals dels Reis d'Orient.

sencera és una farsa? (I aquí podríem citar, perquè es vegi la serietat del tema, les opinions de Freud sobre la religió com a neurosi o il·lusió, etc., però potser no cal que ens hi embarquem, perquè aleshores ja ens posaríem en un altre nivell.)

En la meua consciència, no trobo justificació al fet de mentir als infants. Actualment, per exemple, ja tampoc no es fa amb les veritats sobre l'origen de la vida humana individual ni sobre l'amor entre home i dona: es va dient la veritat, de manera gradual i amb delicadesa, i les explicacions falses han passat a la història. Tampoc no trobo justificació a l'esmentada barreja amb la religió cristiana. De fet, com a eclesiàstic, he

hagut de participar moltes vegades en els actes de la cavalcada dels Reis i sempre m'hi he trobat fora de lloc; naturalment, he procurat realitzar la meua participació de la manera més innòcua possible, però sempre m'ha deixat un mal regust.

Què es podria fer, doncs, per a salvar aquests inconvenients? Doncs celebrar igualment la festa dels Reis, amb la cavalcada corresponent, però donant-hi el caire d'una representació, tal com fem amb els Pastorets o amb els pessebres vivents. Els Pastorets són divertits, però hom no enganya ningú: és teatre. I semblantment els pessebres vivents. Per tant, a mesura que els infants en siguin capaços, caldria dir-los que,

recordant el que els Mags d'Orient van fer amb el Nen Jesús, en aquesta escaïença ens fem regals, sobretot els pares als fills. Quant a les tradicions del mateix cicle nadalenc esmentades anteriorment, el bon sentit ajudaria a trobar la manera correcta d'explicar-les en cada circumstància particular.

M'imagino, com he dit al començament, que aquestes reflexions seran impopulars —pel fet, evidentment, que als grans ens agrada veure el rostre il·lusionat dels petits (ara bé, dit sigui entre parèntesis, és lícit això a qualsevol preu?). Si trobeu que les meves reflexions són intempestives, perdoneu, però... “algú ho havia de dir”.

P. JOSEP MIQUEL BAUSSET
Monjo de Montserrat

Pius Tragan, monjo i bibliista

El dijous 7 de desembre va morir el P. Pius Tragan. Nascut a Esparreguera el 20 d'agost del 1928, inicia el noviciat a Montserrat el 31 juliol del 1948. Va fer la professió simple el 6 d'agost del 1949, la solemne, el 15 d'agost del 1952, i fou ordenat prevere el 24 de setembre del 1955.

Doctor en Teologia i llicenciat en Filosofia, el P. Pius, com digué el P. abat Manel Gasch, ha estat “un intel·lectual compromès en la recerca de la veritat”.

A Roma va ser degà de la Facultat de Teologia i rector del Pontifici Ateneu de Sant Anselm i a Montserrat va ser director de l'*Scriptorium Biblicum et Orientale* i es va fer càrrec de dos llegats: els papirs de la col·lecció Ramon Roca Puig i el Museu Bíblic, que havia iniciat el P. Ubach.

En una entrevista el 2019, i en relació amb el moment que vivíem, el P. Pius afirmava: “Jo ara per ara estic desil·lusionat; perdo el sentit de la lluita que seria desitjable. Estem vivint una època on l'ésser humà s'ha posat al centre del món i l'està canviant a marxes forçades.” I davant la crisi climàtica, deia: “Usem la natura amb un abús dels béns que la terra ofereix. Això per no parlar de la quantitat ingent de deixalles que generem.” El P. Pius deia també: “És evident que els qui vindran, si seguim per aquest camí, no tindran mitjans

per sobreviure. Estem en una situació perillosa; l'escalfament global és un fet i la falta d'aigua esdevindrà una evidència.”

En relació amb la secularització que vivim, el P. Pius deia: “La des-cristianització de la societat és un fet que porta, tard o d'hora, a una modificació de la presència d'aquesta cultura cristiana.” I afegia encara: “Anem cap a una època de valors espirituals i aquí l'Església hi tindrà molt a dir. Però ara per ara, l'estructura de l'Església és clàssica i no accepta canvis.”

Reconegut internacionalment pels seus estudis bíblics, el P. Pius deia: “És vital ser curiós. Jo entenc que s'ha de ser molt obert i escoltar i llegir molt i reflexionar sobre els diversos raonaments i les teories diverses.”

Savi eminent, el P. Pius afirmava que “la vida no dona seguretats: posa interrogants. Tot ha de ser objecte de reflexió”. I malgrat tot, no es deixava portar pel pessimisme: “Jo el desig de futur que tinc és que torni a les universitats i a les escoles la promoció dels valors de la persona humana, de la convivència i de l'esperança en un futur millor.”

Com ha dit l'escriptor (i antic escolà de Montserrat) Antoni Puigverd, el P. Pius “va fer compatible la llibertat i el compromís”.

Es va fer càrrec de dos llegats: els papirs de la col·lecció Ramon Roca Puig i el Museu Bíblic, que havia iniciat el P. Ubach

DIAMANTS

COL·LECCIONISTA **COMPRA**

Joies amb diamants

Totes les talles i colors

Talles antigues

Discreció
Màxima **taxació**

Tel. 628 330 844
Tel. 608 544 651

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

S'acaba de publicar el mapa complet de les regions del cervell

El cervell humà està format per 86.000 milions de neurones.

MN. FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

És a dir, s'ha pogut compondre un "atles" complet que descriu les distintes regions del cervell humà amb els diferents tipus de cèl·lules. Ha estat la realització d'un projecte del 2017 dels National Institutes of Health, que anomenaren "Brain Initiative Cell Census Network" (BICCN), per descriure les zones cerebrals com hem dit.

Ha estat un treball molt gran. El cervell humà està format per 86.000

milions de neurones acompanyades d'un nombre semblant d'altres cèl·lules. El seu volum és del d'una ampolla d'aigua de litre i mig i pesa 1.500 grams. S'hi han comptabilitzat uns 3.000 tipus de cèl·lules que diferencien les regions, encara que també hi ha regions amb cèl·lules del mateix tipus que també es consideren distintes per diferir en el nombre de cèl·lules cadascuna d'aquestes regions.

L'àrea que més ens distingeix respecte dels simis primats és l'àrea del llenguatge, i s'ha vist que aquests primats comparteixen amb nosaltres molts tipus de cèl·lules, però que tots són molt diferents en la regió del neocòrtex, que és, com era d'esperar, l'àrea del llenguatge. S'han fet comparances amb els cervells de ximpanzés, goril·les, macacos i titís. I s'ha vist que tenen moltes regions ben similars a les corresponents hu-

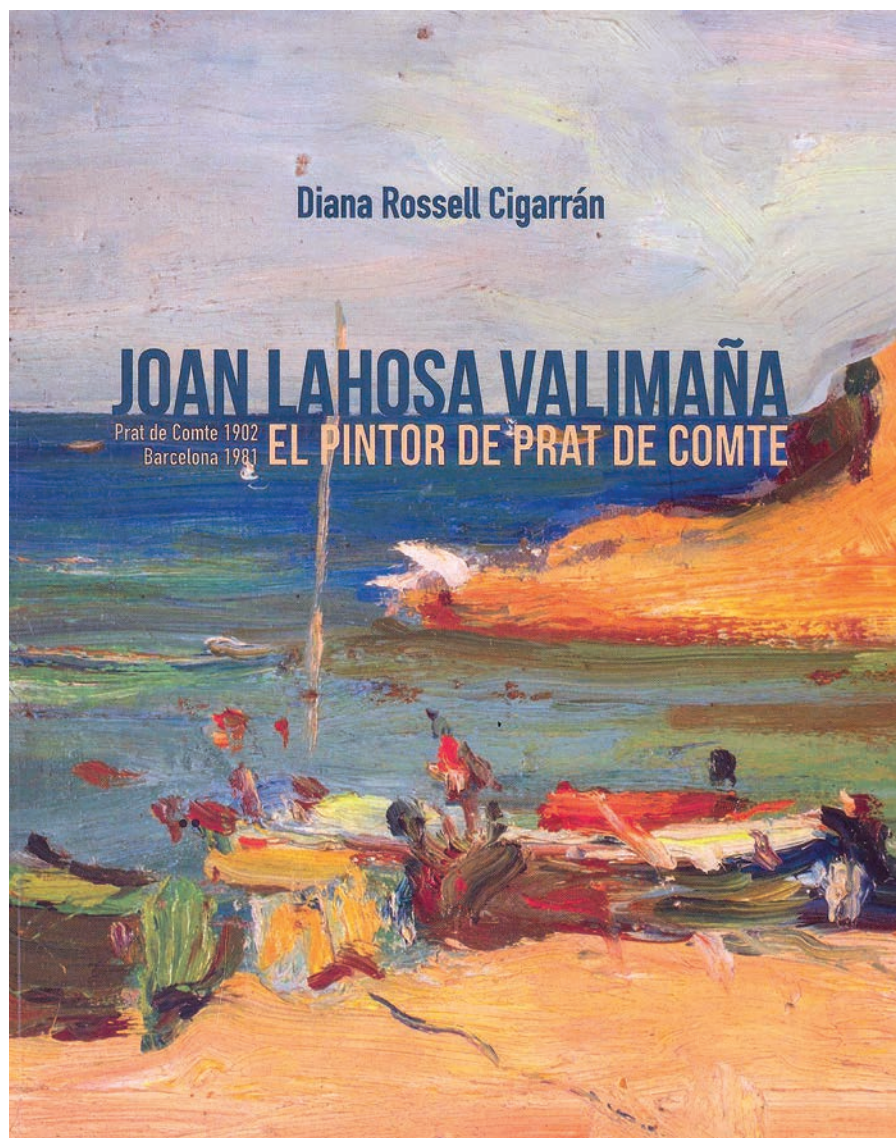
manes, pràcticament iguals, però en tots ells la regió del neocòrtex, que és on se situa l'àrea del llenguatge, és molt gran la diferència.

Nosaltres hi direm: com que sabem que tenim una ànima que és esperit immortal amb intel·ligència, no solament no ens ha de fer estrany aquesta diferència, sinó que la considerem ben lògica. El bon Déu ens ha creat per a la vida eterna i encara que ens ha revestit de matèria, aquesta matèria ha de tenir la capacitat d'actuar d'una manera que sigui instrument vàlid per al nostre fer. Per això, Déu ha fet aquest prodigi que els 86.000 milions de neurones que tenim siguin instrument vàlid per a la vida intel·ligent que ens ha volgut donar. Amb elles manifesta, un cop més, la seva intel·ligència divina. I com li hem de donar gràcies d'haver-nos fet així!

GENT DE CASA

Joan Lahosa i Valimanya

Portada del llibre editat per la Diputació de Tarragona.

**JOAN
PALLARÈS-PERSONAT**
Historiador

Joan Lahosa i Valimanya és un cas d'artista singular. Nascut a Prat de Comte, a la Terra Alta, el 4 de novembre del 1902, sense gairebé passar per l'escola es va veure fent de pastor, portant els ramats per la contrada. Sent bon observador de la natura, a més mostrava una veritable traça i mà en el dibuix.

Sortí del poble per anar a complir el servei militar a Girona i en acabar, el 1924, gràcies a la mediació del rector del poble, va instal·lar-se a Barcelona per cursar estudis acadèmics a Llotja. Aquí va adquirir tècnica de belles arts en els seus

coneixements innats, però, lluny de la bohèmia artística, treballava al mercat de la Boqueria descarregant fruita per poder viure.

Acabà els estudis el 1929 i a partir del 1934 a Grifé&Escoda, a Galeries Laietanes o a Sira va fer les primeres exposicions de pintura. Sent mobilitzat el 1938, va ser combatent republicà a la batalla de l'Ebre, lliurada als entorns del seu poble i a les muntanyes que coneixia de pasturar els ramats.

Tant a la guerra com al camp de concentració, presoner al País Basc, no va abandonar el seu quadern de dibuix, fent apunts, fins que, obtinguts avals i alliberat, va retornar a Barcelona el 1940, al seu estudi de l'antic carrer Ponent, després Joaquim Costa.

Casat poc després amb Regina Puigferrat, el matrimoni va tenir un únic fill, Joan Enric, historiador del cinema, crític i professor de l'Institut del Teatre.

La seva vida va ser un seguit d'exposicions i certàmens de belles arts. Destacà en paisatges i retrats, però també per obres de temàtica religiosa, com la decoració del santuari de la Fontcalda, cremat el 1936, temple situat a la seva terra natal. Obra encarregada pel canonge Joan Baptista Manyà i acabada cap al 1958, que alguns polemitzaren, no només perquè el pintor era un antic soldat republicà, sinó perquè alguns que serviren de model als personatges eren republicans, com el pare de l'artista, Esteve Lahosa Miralles.

Seves són també les pintures del santuari de Montserrat, a Tortosa, així com el retaule de la Germanada de Sant Francesc a Valls; també té obra a Malgrat de Mar, al Museu d'Art Modern de Tarragona, una sala d'exposicions al seu poble natal de Prat de Comte i un viacrucis a Texas.

Joan Lahosa moria a Barcelona el 5 d'octubre del 1981, als 78 anys. Editat per la Diputació de Tarragona, Diana Rossell va publicar el 2017 un llibre sobre la seva vida i obra.

ÒSCAR VENDRELL (text) i LUCÍA SERRANO (dibuixos)

Com preparar la nit de Reis i evitar que només us portin carbó
Editorial Baula, 2023,
48 pàg.

Qui són els Reis d'Orient? Com van arribar a Betlem? Com s'ho fan per entrar a casa vostra? I si no us heu portat bé, encara podeu evitar que només us portin carbó? Aquí trobareu les respostes que estàveu esperant.

EULÀLIA CARRILLO (text) i CARLES BALLESTEROS (dibuixos)

L'avi Esteve i el Nadal
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2023, 16 pàg.

A l'avi Esteve li agrada sentir el vers de Nadal de la seva neta, menjar polvorons... Aquest any, el rei Melcior li portarà un regal molt particular. Al final del conte hi trobaràs un guarniment de Nadal perquè l'en-ganxis allà on vulguis.

JOSEP M. FOLCH I TORRES i RAMON FOLCH I CAMARASA (text) i JOSEP M. MADORELL (dibuixos)

Les aventures d'en Massagran (volum 1)
Combel Editorial, 2023, 288 pàg.

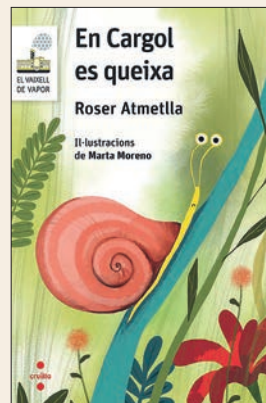
Amant dels viatges a llocs remots, en Massagran supera amb enginy i determinació tot tipus de situacions, fins i tot les més inversemblants, i farà riure el lector amb les seves ocurrencies i la seva atrevida ingenuïtat.

TINA WALLS (dibuixos)

Mi libro de oraciones ilustrado
Ediciones Palabra, 2023,
48 pàg.

En aquest llibre trobaràs les pregàries més comunes que molts aprenem de petits i unes altres que podreu resar en els diferents moments i circumstàncies del dia, acompanyades de les càlides il·lustracions de Tina Walls.

ROSER ATMETLLA (text) i MARTA MORENO (dibuixos)

En Cargol es queixa
Editorial Cruïlla, 2023, 48 pàg.

En Cargol es queixa de la closca que li ha tocat, perquè li pesa tant que el deixa rebentat. Decideix que la donarà al primer que passi, i així anirà lleuger pel món. Realment val la pena que es desfaci de la seva closca?

BENJI DAVIES (dibuixos)

Osito Tito. ¡Feliz Navidad!
Editorial Planeta, 2023,
12 pàg.

En aquest llibre acompanyaràs l'Osito Tito a les muntanyes, on esquiarà i patinarà sobre gel amb els seus amics i també viatjarà al Pol Nord per ajudar el Pare Noel a repartir regals. Vols ajudar-lo?

CRÍTICA DE TEATRE

Història apòcrifa del rei Jaume I

ANDREU
SOTORRA

andreu.sotorra@gmail.com

Els actors Ramon Madaula i Roger Coma en una escena de l'obra "Conquerors" al Teatre Goya.

Ramon Madaula s'ha posat en la pell del rei Jaume I el Conqueridor i ho ha fet amb una trama que beu de les fonts de la sèrie televisiva, en un plató de rodatge sobre les gestes del rei. La comèdia és d'aquelles que va pujant de to a mesura que avança. Però que ningú es pensi que li faran un curs intensiu en noranta minuts de la vida i miracles del rei Jaume I. Ben al contrari. El rei fugí d'academicismes i és només un esperit.

L'espectacle no deixa cap dels intèrprets sense el seu millor moment. La direcció de Josep Maria Mestres ha fet que tot s'encarrili per la via d'alta velocitat. Murriot i imponent, hi ha el mateix Ramon Madaula, en el paper de l'esperit de Jaume I, que s'apareix a l'actor Roger Coma, que fa el paper de ficció dins la ficció del rei, contingut i indecís quan sembla que no sap com s'ha de moure en el paper del rei i decidit i glamurós quan ha de fer d'actor estrella a la vida real, malgrat que un imprevist acaba capgirant les intencions del rodatge.

La tria lingüística és un altre dels atractius de *Conquerors*. L'esperit del rei Jaume I parla en català antic. Però no cal entendre'l. El gest i la

fonètica ancestral fan el fet i ningú no s'esquinça les vestidures. El que no s'entén s'intueix. Trenca el discurs un fragment de la netejadora del plató, una refugiada ucraïnesa amb títol de mestra, connectada sempre per mòbil amb el seu país, i que interpreta l'actriu Mònica Glaenzel amb la potència còmica que la caracteritza.

Atenció als papers que fa l'actor Xavier Bertran: el del productor que vol que l'audiència pugui; el del guàrdia de seguretat amb porra inclosa, d'origen cubà i setciències perquè és llicenciat en Història per la Universitat de Cuba; el del bisbe de Lleida amb bàcul i mitra com Déu mana, i el cavaller de l'armadura platejada com si fos l'home de llauna d'*El mag d'Oz*. Xavier Bertran té el mèrit de fer els quatre papers alhora amb els registres corresponents i no desvelar en cap dels quatre que és ell mateix qui els interpreta.

Conquerors, de l'actor i dramaturg Ramon Madaula, és una divertida història apòcrifa que l'agitada i heroica vida del rei Jaume I el Conqueridor —que per a tranquil·litat dels espectadors no és un esperit i reposa al monestir de Poblet— té del tot ben merescuda.

AMB BON HUMOR

"CONQUERIDORS",

de Ramon Madaula
INTÈRPRETS: Moha Amzian,
Xavier Bertran, Roger Coma, Tilda
Espluga, Mònica Glaenzel, Ramon
Madaula, Vanessa Segura
DIRECCIÓ: Josep Maria Mestres
Teatre Goya, Barcelona.
Fins al 7 de gener

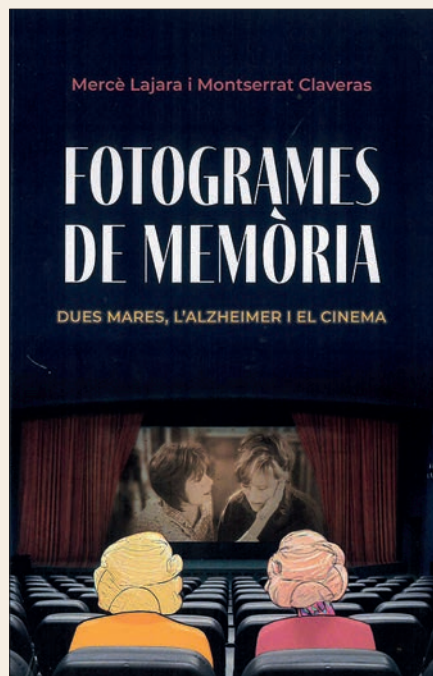
CRÍTICA LITERÀRIA

El somriure, llum contra l'Alzheimer

IGNASI MIRANDA

Diacon i periodista

MERCÈ LAJARA i MONTSERRAT CLAVERAS

Fotografes de memòria
Rúbrica Editorial, 2023, 144 pàg.

Aquest llibre és un veritable cant a l'amor maternal i familiar, mitjançant la presentació d'aquella llum que reflecteix la presència de Déu fins i tot en la realitat de l'Alzheimer. Les dues autores, Mercè Lajara i Montserrat Claveras, presenten la convivència amb aquesta malaltia degenerativa a partir de l'experiència amb les seves mares.

Després d'una primera exposició, les autores expliquen la realitat de la patologia i entren, en un tercer capítol central, en l'essència d'aquest treball: la presència de la malaltia en el cinema i en la identificació de la relació personal de la Montserrat i la Mercè amb les seves mares en els fotogrames de la gran pantalla, en escenes que es donen quan les mares han patit aquesta demència els últims anys de la seva vida. Són interessants els fragments de pel·lícules que, sobre l'Alzheimer, poden ajudar a entendre diverses situacions amb la malaltia.

L'Alzheimer es viu de manera diferent segons el cas, però certament la persona perdura, encara que la memòria es perdi, i es valora la dimensió afectiva del que passa. Mercè Lajara i Montserrat Claveras tenen molt clar, a partir del que expliquen en el llibre, que l'Església valora la persona per allò que és, no pas pel que té, i aquest treball certament ho constata. M'han transmès la sensació que viuen aquesta realitat com un procés de conversió personal, entenent la fragilitat i comprovant que cada gest és com un al·licient. Sovint la gent pregunta a persones amb mares afectades per l'Alzheimer si la malalta les coneix o no. Els cops de dolor i tristor, però, van més enllà d'això, per exemple, quan la mare ha deixat de fer petons o abraçades.

Tant de bo les vivències d'aquest llibre ajudin, amb eines eficaces, a afrontar la convivència amb aquesta malaltia degenerativa! Fem nostre el desig de la Mercè i la Montserrat: que no es perdi mai l'esperit del somriure, aquella llum de relació que no s'apaga mai!

UN NOU LLINDAR

Intel·ligència artificial i pau

Un tema de màxima actualitat i que repercuteix en les múltiples activitats sempre al servei de la dignitat de la persona, una dignitat humana ja reconeguda en la Bíblia quan diu que Déu ha donat als homes el seu Esperit perquè tinguin "talent, intel·ligència i coneixements, i sigui un expert en tota mena de treballs" (Ex 35,31). Per això, diu el papa Francesc, que "la intel·ligència és expressió de la dignitat que ens ha donat el Creador en fer-nos a la seva imatge i semblança" (cf. Gn 1,26).

Referint-se a la intel·ligència artificial i la seva aportació a la pau, el papa Francesc es demana si som capaços d'actuar de forma responsable i respectar els valors humans fonamentals com la inclusió, la transparència, la seguretat, l'equitat, la privacitat i la responsabilitat. Hem d'eixamplar la mirada i orientar la recerca tècnica-científica cap a la consecució de la pau i del bé comú. Destaca la importància de la intel·ligència artificial i els desafiaments antropològics, educatius, socials i polítics. Amb tot, davant tant d'avenç tecnològic, hi ha un sentit del límit. Existeix el perill de patir el pes d'un control indefinit, tant per a la persona individual com per a les relacions socials i, sobretot, laborals.

Pel que fa a la relació amb la pau, Francesc no eludeix les greus qüestions ètiques vinculades al sector dels armaments. Que bé si la intel·ligència artificial és utilitzada per promoure el desenvolupament humà integral, amb les possibilitats sobre l'agricultura, l'educació i la cultura, el millorament del nivell de vida dels pobles, el creixement de la fraternitat humana i l'amistat social. Tot, per un món més solidari, just i pacífic.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA

Bisbe de Mallorca

SUBSCRIPCIONS ANUALS
EN CATALÀ O CASTELLÀCatalunya, resta de l'Estat espanyol
i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de: **appec**
editors de revistes i digitals

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Departament de la Presidència

Director: Òscar Martí Navarro**Consiliari:** Mn. Miquel Ramón Fuentes**Sotsdirectora:** Carme Munté Margalef**Redactors:** Miquel Àngel Codina, Macià

Grau, Rosa M. Jané, Joan Andreu Parra

Lingüista: Montserrat Pibernat**Fotògraf:** Agustí Codinach**Col·laboradors d'aquesta setmana:**Jaume Balateu, Josep Miquel Bausset,
Pilarín Bayés, Pilar Casals, Juanjo Fernández,
F. Diego Espuny, Antonio Gil, Montserrat Llopart,
Ignasi Miranda, Josep Miró i Ardèvol, Glòria Monés, Rodrigo Moreno,
Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat,
Montse de Paz, Goretti Pomé, Salud Porras,
Quique, Josep Ruaix, Rafael Serra, Ana da Silva,
Leticia Soberón, Andreu Sotorra,
Sebastià Taltavull**Redacció, administració, publicitat i promoció:**

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014

BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

hola@clubnousamics.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn.

Francesc Malgosa

Edita: Fundació Missatge Humà i Cristià**Administració:** Isabel Giralt

(comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:

Joan Pàmies

Impressió: Impressions Intercomar-

cals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon

industrial El Cementiri. Tel. 938 788

403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

ISSN català: 2938-2238

ISSN internet: 2938-2254

Les opinions expressades pels nos-

tres col·laboradors no reflecteixen

necessàriament la d'aquest setmanari

 Agenda**PASTORETS****SANT FELIU DE GUÍXOLS**El **dilluns 1 de gener**, a les 18.00,
al Teatre Auditori Municipal Narcís
Masferrer de Sant Feliu de Guíxols (c/
Callao, s/n).**VALLS**El **dilluns 1 de gener**, a les 18.00; el
dimecres 3, a les 19.00, i el **dissabte**
6, a les 18.00, al Teatre Principal de
Valls (c/ Jaume Huguet, 10).**OLESA DE MONTSERRAT**El **dissabte 6 de gener i el diu-**
menge 7, a les 18.30, al Casal
d'Olesa de Montserrat (c/ Metge
Carreras, 69).**L'HOSPITALET DE LLOBREGAT**El **diumenge 7 de gener**, a les 11.30, al
Centre Catòlic de l'Hospitalet (ram-
bla Just Oliveras, 34).**BADALONA**El **diumenge 7 de gener**, a les 18.00,
al Teatre del Círcol de Badalona (c/
Sant Anastasi, 2).**BALSARENY**El **diumenge 7 de gener**, a les 18.00,
a la Sala Sindicat de Balsareny (pl. de
la Mel, s/n).**Barcelona****AMICS DE L'ORGUE DE LES CORTS**El **diumenge 7 de gener**, a les 18.00,
concert de Any Nou amb Guido Iot-
ti a la parròquia de Santa Maria del
Remei de les Corts (pl. Concòrdia, 1
- Barcelona).**MONESTIR DE SANT PERE DE LES
PUEL·LES**El **diumenge 7 de gener**, a les 17.45,
lectio divina en grup sobre l'evangeli
del diumenge amb la Gna. Catalina
Terrats (c/ Anglís, 55 - Barcelona).**EXERCICIS ESPIRITUALS**Del **diumenge 14 de gener al di-**
vendres 19, a Tiana, l'arquebisbat
de Barcelona ofereix exercicis espi-
rituals per al presbiteri dirigits per
l'arquebisbe de Quebec, el cardenal
Gerald Cyprien Lacroix. Més infor-
mació: tel. 932 701 012.**Girona****CAP D'ANY**El **diumenge 31 de desembre**, a les
24.00, missa de cap d'any al temple
del Sagrat Cor de Girona.**REIS**El **diumenge 7 de gener**, a les 18.00,
concert de Reis de la soprano Sílvia
Sabater i el pianista Manuel Rodri-
guez a la parròquia d'Hostalric.**Tarragona****VIGÍLIA**El **diumenge 31 de desembre**, a les
20.00, celebració litúrgica de la vi-
gília de cap d'any a la parròquia de
Sant Francesc d'Assís de Tarragona.**MANS UNIDES**El **dimarts 2 de gener**, a les 17.30,
màgia solidària amb l'il·lusionista
Aleix Ferrer a favor de Mans Unides
al col·legi Sant Pau Apòstol de Tar-
ragona.**CONCERT**El **dimarts 2 de gener**, a les 20.00,
concert *Un Nadal poètic i musical* amb
Griselda Ramon (soprano), Josep
Anton González (tenor) i Àlex Jordi
(piano) a la parròquia de San Cristòfol
de Cunit.**Terrassa****CATEDRAL DE TERRASSA**El **dilluns 1 de gener**, a les 12.00,
Mons. Salvador Cristau presideix la
missa de Santa Maria amb la bene-
dicció apostòlica; el **dissabte 6**, a les
12.00, presideix la missa de l'Epifania.**Vic****MUSEU EPISCOPAL DE VIC**El **dimecres 3 de gener**, a les 16.00,
taller de fanalets inspirats en les obres
del museu; el **dijous 4**, a les 16.00, ta-
ller de pintura al tremp d'art medieval.**PREGUEM PER LES INTENCIONS
DEL PAPA**Perquè les persones amb discapaci-
tat estiguin al centre d'atenció de
la societat i que les institucions en
promoguin la inclusió

“Wojtyla vol dialogar amb l’home de totes les cultures i amb totes les nacions”

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA

Ja podem gaudir de la primera traducció al castellà de l’obra teatral *Jeremías. Drama nacional en tres partes*, escrit per un jove Karol Wojtyla en el context de l’ocupació nazi de Polònia. L’editora de l’obra, Carmen Álvarez Alonso, apunta algunes pistes que ens ajudaran a endinsar-nos en aquesta obra interessantíssima, on també es reflecteix l’empremta d’autors espanyols com Calderón de la Barca o sant Joan de la Creu.

Quin Karol Wojtyla hi descobrim?

Hi descobrim el Karol Wojtyla més genuí i més original dels primers anys de la seva joventut, quan encara no havia passat pels estudis de Roma. L’obra *Jeremies* està escrita l’any 1940. És el Karol Wojtyla que dialoga amb la cultura del seu temps, amb els grans corrents artístics de la seva època i, sobretot, amb els grans autors de la tradició literària polonesa, del romanticisme especialment.

El títol de l’obra ja ens dona una pista de per on va...

Wojtyla escriu aquesta obra en plena ocupació alemanya, als primers mesos de l’esclat de la guerra. Va ser una situació molt dura, molt violenta, de molt de patiment, i ell escriu aquesta obra per consolar el poble polonès, per enfortir la seva fe enmig del patiment i per inspirar esperança.

També es pregunta per què ha caigut Polònia, per què ha tornat a ser envaïda. I per respondre aquesta pregunta recorre la història de Polònia. Anant enrere se situa en el segle XIX, quan Polònia havia desaparegut del mapa d’Europa havent estat una gran nació. Continua enrere, arriba al segle d’or polonès. Però Karol Wojtyla continua indagant i arriba al poble d’Israel. I es troba amb la figura de Jeremies que, en ple apogeu del poble d’Israel, n’anuncia també la caiguda.

Quines són les causes que Karol Wojtyla descobreix en tots aquests moments? La causa de la caiguda d’una nació sempre és que s’aparta de l’ordre de Déu. És infidel a l’aliança. Israel va caure per haver estat infidel a l’aliança amb Jahvé. Polònia cau quan és infidel a la seva identitat cristiana i l’obra *Jeremies* està escrita per recompondre l’ànim cristià en el poble polonès.

Què més aporta?

Planteja molts altres temes, per exemple, el concepte de “nació”. El concepte de “pàtria” és un tema interessantíssim que ell tracta molt en aquesta obra. L’amor a la pàtria, el servei a la pàtria, perquè la pàtria forma part de la meua identitat. La

CARMEN ÁLVAREZ ALONSO
 Editora de l’obra “Jeremies” de Karol Wojtyla

pàtria és una mare que m’ha generat i, per tant, jo he de servir la pàtria com si fos un fill.

Planteja el tema de la llibertat individual, la llibertat nacional, el paper de la cultura en la conformació de la identitat d’una nació, el sentit cristià de la història, temes que són d’una gran actualitat. S’equivocaria qui pensés que l’obra està escrita només per interpretar la història de Polònia.

Karol Wojtyla vol dialogar, a través dels personatges i de l’obra, amb l’home de totes les cultures i amb totes les nacions per enviar-los aquest missatge de fidelitat a la llei de Déu, a l’ordre moral establert per Déu, perquè d’això depèn el poder i la vitalitat interna d’una nació, el significat de la història, el valor identitari de la història. Penso que és una obra actual per això, perquè també la pregunta ens la podem fer avui: per què ha caigut Occident en mans d’aquestes ideologies que van arrasant amb la cultura pròpia de cada país, de cada nació.

RÀDIO ESTEL

NOVA TEMPORADA, AMB MÉS CONTINGUTS SOCIALS I RELIGIOSOS

ESCOLTANT, SENTIRÀS!

WWW.RADIOESTEL.CAT